

Reading the strategic confrontation of Persian-language networks with the theory of resistance (with emphasis on BBC Persian and Manoto)

Received: 2020-08-02

Accepted: 2020-12-01

Muhammad Jalili *

Masood Moeini poor **

One of the applications of international political knowledge is to explain how powers deal in the world system. A wide range of theories have dealt with how to use culture as an influential variable in this confrontation, from Gramsci's hegemonic theory to postcolonial theories and soft power, which have produced important theoretical literature. With the advent of "resistance theory" in the Islamic world, a system of issues in international relations has been formed and led to competition between parties of this concept. The present study shows how media diplomacy can affect the success of the resistance element in changing the outcome of this competition. For this purpose, two Persian-language media outlets, BBC Persian (government) and Manoto (private) have been selected to examine the process of their activism towards the theory of resistance in the Islamic Republic of Iran by extracting a sample of content. Using the Sterling Theme Analysis method in 6 steps, we have tried to find the hidden content of the scattered data in their main axis by summarizing similar concepts in a more comprehensive way. Finally, the findings of this study show that both media outlets in all five selected indicators of the "Supreme Leader's Resistance Theory", significantly following a deterrent approach; Components such as: (leadership and the Guardian Council, the IRGC, and the Quds Force, political participation and popular unity and solidarity, scientific progress and the neutralization of sanctions, as well as the cultural model of Iranian Muslim women).

Keywords: Soft Power, Mass Media, Resistance Theory, BBC Persian, Manoto.

* Department of Political Science, Faculty of History and Political Studies, University of Baqir al-Olum, Qom, Iran (jalilipv@gmail.com).

** Assistant Professor, Faculty of Political Science, Baqir al-Olum University, Qom, Iran (moeinimasood@bou.ac.ir).

بازخوانی مواجهه راهبردی شبکه‌های فارسی‌زبان با نظریه مقاومت

(با تأکید بر شبکه‌های بی‌بی‌سی فارسی و من و تو)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۵/۱۲

تاریخ تأیید: ۱۳۹۹/۹/۱۱

محمد جلیلی *

مسعود معینی پور **

یکی از کاربردهای دانش سیاست بین‌الملل، تبیین چگونگی مواجهه‌ی قدرت‌ها در نظام جهانی است. طیف گسترده‌ی نظریه‌هایی که به چگونگی استفاده از فرهنگ به‌مثابه متغیری اثرگذار در این مواجهه پرداخته‌اند، از «نظریه‌ی هژمونی گرامشی» تا نظریات پسااستعماری و قدرت نرم، ادبیات نظری حائز اهمیتی را تولید کرده‌اند. با ظهور «تئوری مقاومت» در جهان اسلام، نظام مسائلی در روابط بین‌الملل شکل یافته و به رقابت بازیگران در دو سوی این مفهوم منجر شده است. پژوهش حاضر بیان می‌دارد که دیپلماسی رسانه‌ای چگونه می‌تواند بر کامیابی عنصر مقاومت در تغییر نتیجه‌ی این رقابت تأثیر بگذارد. بدین منظور دو رسانه‌ی فارسی‌زبان بی‌بی‌سی فارسی (دولتی) و شبکه من و تو (خصوصی) انتخاب گردیده‌اند تا با استخراج نمونه‌ی محتوایی، فرایند کنش‌گری آنان نسبت به نظریه‌ی مقاومت در جمهوری اسلامی ایران بررسی شود. با استفاده از روش تحلیل مضمون استرلینگ، در ۶ مرحله با تلخیص مفاهیم هم‌سنخ به عنوانی شامل تلاش کرده‌ایم تا محتوای پنهان داده‌های پراکنده را در محور اصلی‌شان دریابیم. درنهایت، دستاورد این پژوهش نشان می‌دهد که هر دو رسانه‌ی مذکور در هر پنج شاخصه‌ی منتخب از «نظریه مقاومت»، به‌نحوی معنادار، رویکردی بازدارنده را پیگیری می‌کنند؛ مولفه‌هایی هم‌چون: (رهبری و

* دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم سیاسی، گرایش مطالعات ایران، دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام، قم، ایران
(نویسنده مسئول): (Jalilipv@gmail.com).

** استادیار، گروه علوم سیاسی، دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام، قم، ایران: (Moeinimasood@bou.ac.ir).

شورای نگهبان، سپاه و نیروی قدس، مشارکت سیاسی و اتحاد و انسجام مردمی، پیشرفت علمی و خنثی‌سازی تحریم‌ها و نیز الگوی فرهنگی زن مسلمان ایرانی).

کلیدواژه‌ها: قدرت نرم، رسانه‌های جمعی، نظریه مقاومت، بی‌بی‌سی فارسی، شبکه من و تو.

مقدمه

نظام بین‌الملل، محیط بازی و اقدام کنشگران و بازیگران آن برای دستیابی به منافع و اهداف، و در نهایت جایگاهی بهتر و بالاتر است. بازی‌های کنشگران، ارتباط مستقیمی با میزان قدرت نسبی آن‌ها دارد. قدرت نسبی نیز متأثر از شاخص‌هایی است که یک بازیگر از محیط داخلی خود به دست آورده است. بهره‌مندی از شاخص‌های قدرت نسبی و امکان تسری به محیط پیرامون و اثرگذاری بر آن، و حتی در صورت امکان، کنترل و تغییر محیط پیرامونی را فراهم می‌آورد. این امر بر چگونگی کنش‌گری ایران در نظام بین‌الملل قابل تطبیق است. جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک بازیگر، با هدف تغییر وضع موجود (متأثر از انقلاب اسلامی) فرایندهای جدیدی را برای دستیابی به اهداف و تاب‌آوری در مقابل آنارشی حاکم بر نظام بین‌الملل که آزادی عمل را برای قدرت‌های جهانی فراهم آورده، خلق کرده است. از جمله‌ی مهم‌ترین مفاهیم در درون این فرایند، «ایده مقاومت» است که ایران، کانون ابداع و ایجاد آن در چهار دهه اخیر می‌باشد؛ ایران توانسته است این ایده را در محیط پیرامونی خود تکثیر کند. در رقابت میان ایران و قدرت‌های جهانی، مفهوم مقاومت در کانون مواجهه‌ی مبتنی بر قدرت نرم قرار گرفته است. قطعاً با توجه به وضعیت جهانی‌شدن و اهمیت رسانه در آن، بخش قابل‌توجهی از کنش‌گری دو بازیگر در فضای رسانه‌ای رخ می‌دهد؛ چراکه رسانه‌ها بهترین ابزار تحقق اهداف دیپلماتیک در حوزه‌ی اجتماعی و دیپلماسی عمومی به‌شمار می‌آیند. به‌بیان‌دیگر، فهم نوع منازعه و رقابت موجود در میان کنش‌گران نظم بین‌الملل و نیز تحلیل و تبیین تحولات نظام بین‌الملل، نیازمند درک فضای جهانی‌شده و ابزارهای آن از جمله رشد تکنولوژی و گسترش آن است.

در پژوهش حاضر به‌منظور نشان‌دادن چگونگی اثرگذاری بر مفهوم مقاومت با استفاده از ابزار رسانه، کنش‌های رسانه‌ای دو شبکه «من و تو» و «بی‌بی‌سی فارسی» مورد بازخوانی قرار می‌گیرد تا نشان داده شود که رسانه‌های فارسی‌زبان بیگانه چگونه درصدد

اثرگذاری بر مفهوم مقاومت در آثار تولیدشده‌ی خود هستند. از این رو پس از ارائه‌ی بحثی در مورد «نظریه‌ی مقاومت» ابعاد این نظریه معرفی شده و شاخص‌های عمده آن مورد شناسایی قرار می‌گیرد. سپس در بررسی محتوایی تولیدات رسانه‌ای این دو شبکه، نوع جهت‌گیری و تمرکز این شبکه‌ها نسبت به شاخص‌های نظریه‌ی مقاومت، استقرار و تحلیل می‌شود. به نظر می‌رسد که محتوای تولیدشده از سوی این دو شبکه نسبت به رویکرد مقاومت، خودآگاهی و برنامه‌ریزی شده است؛ بر این اساس تمرکز بر شاخص‌های نظریه‌ی مقاومت تصادفی نبوده است، بلکه رابطه‌ی معناداری میان برنامه‌های تولیدشده و مفاهیم بنیادین موجود در نظریه‌ی مقاومت را نشان می‌دهد. مهم‌ترین عناصری که در بحث مقاومت به آن پرداخته می‌شود عبارت‌اند از: ۱. رهبری و شورای نگهبان، ۲. سپاه پاسداران و نیروی قدس، ۳. حضور مردم در صحنه (انتخابات و راهپیمایی‌های مردمی و غیره)، ۴. تحریم اقتصادی و پیشرفت علمی و ۵. خانواده، زن و فرهنگ ایرانی - اسلامی. مدعای این پژوهش آن است که رسانه‌های مذکور نسبت به عناصر مقاومت در ایران رویکرد تخریبی و تضعیفی دارند. دلالت‌های نشانه‌شناختی مضامین مستخرج از شبکه‌های بی‌بی‌سی فارسی و تلویزیون من و تو، در تطبیق با رویکرد مقاومت بیان می‌دارند که فعالیت این دو رسانه در جهت تضعیف اراده‌ی مقاومت از مردم ایران است. در ادامه، به منظور تبیین بحث و بررسی فرضیه و مدعا، ابتدا بحثی نظری در باب «نظریه‌ی مقاومت» ارائه خواهد شد و سپس بر اساس چارچوب تحلیلی نشانه‌شناختی داده‌های موجود، که بر اساس برنامه‌های تولیدی این دو شبکه گردآوری شده‌اند، تحلیل خواهد گردید.

۱. مقاومت به مثابه نظریه

در پردازش نظریه‌ی مقاومت باید به زمینه‌های ظهور آن، اندیشمندان ارائه‌دهنده‌ی نظریه‌ی مقاومت، ارتباط آن با تکنولوژی‌های نوظهور، ابعاد نظریه‌ی مقاومت، مخاطبین نظریه و مصادیق آن توجه داشت. در ابتدا پرداختن به نظریه‌ی مقاومت نیازمند ارائه‌ی تحلیلی از وضعیت جهان در نیمه دوم قرن بیستم است؛ نیمه‌ای که نظام بین‌الملل تحولات متعددی را تجربه کرد و به ایجاد نظم نوین در جهان انجامید. واکنش جهان غیرغربی به نظم نوین را می‌توان در نظریه‌های پسااستعمار، بازگشت نظریه‌های دینی در حکمرانی و غیره مشاهده کرد. در نظریه‌ی «پسااستعمارگرایی» بیان می‌شود که با پایان دوران استعمار و رویکرد تسخیر آشکار سرزمین و اموال، از سال‌های ۱۹۵۰-۱۹۶۰ شکل

نوینی از سلطه‌گری پدید آمده است که از طریق امپریالیسم فرهنگی، برتری فناورانه و سلطه‌ی اقتصادی صورت می‌گیرد. این رویکرد در تداوم استعمار کشورهای کمتر توسعه‌یافته در خدمت منافع دولت‌های توسعه‌یافته عمل می‌کند (ساعی، ۱۳۸۵، صص. ۱۳۵-۱۳۶). در تحلیل روش‌های نوین استعمار درمی‌یابیم که اساساً غرب، دیگر محصور در مفاهیم جغرافیایی، تاریخی یا نژادی نیست؛ بلکه در پوشش ارزش‌های پنهان‌شده‌ای به قصد تقلید و تبعیت جهانیان عرضه می‌شود (لاتوش، ۱۳۷۹، ص. ۱۸). فهم این فرایند در مناطق مختلف، تلاش‌های فکری و عملی برای رهایی از روش‌های نوین استعمار را در پی داشته است که از جمله‌ی موارد مهم آن، تئوری مقاومت است.

تئوری مقاومت از اواسط دهه‌ی ۱۹۶۰م با به‌استقلال رسیدن سرزمین‌های تحت استعمار مطرح شده است (Cassese، ۱۹۵۰، ص. ۳۴۱). نظریه مقاومت بر این عقیده استوار گشته که مدرنیزاسیون غربی، مفاهیم و نیروهای اسلامی را به حاشیه رانده است. این نظریه در محدوده‌ی اسلام سیاسی و متضمن این معنا است که راه مقابله با سلطه‌گران، مقاومت اسلامی و تمسک به آموزه‌های وحدت‌آفرین اسلام است (محمدی، ۱۳۹۲، صص. ۷۶-۷۷). دولت‌های سکولار در جهت اجرای مدرنیزاسیون، سال‌ها حس حقارت و عقب‌ماندگی را در هویت مسلمانان تزریق کرده و ارزش‌های سنتی آنان را به حاشیه رانده‌اند. این فشارها در نهایت منجر به خروشی می‌شود که در مسیر احیای هویت اسلامی، ذیل مقاومت به‌دست می‌آید (هینس، ۱۳۸۱، ص. ۳۴).

عبور از معضلات ناشی از استعمار و روش‌های پیچیده‌ی آن، اندیشمندان مختلفی به نقد و ارزیابی وضعیت و ارائه‌ی راه‌حل در قامت نظریه‌ی مقاومت اقدام کرده‌اند؛ پژوهش حاضر عمدتاً روی نظریات آیت‌الله خامنه‌ای متمرکز خواهد شد؛ البته لازم به توضیح است که به‌علت ورود ادوارد سعید به این مفهوم، در ابتدا اختصاراً به نظر وی نیز اشاره‌ای خواهیم داشت. پرداختن اجمالی به مباحث ادوارد سعید، بر اساس نقشی است که این اندیشمند برای رسانه در دوران جدید قائل است. وی بر این باور است که اساس فرهنگ امپریالیسم به‌گونه‌ای سازمان یافته است که منجر به تصدیق برتری غرب نسبت به دیگران شود. وی اساس تعریف غرب و شرق را وابسته به نحوه‌ی استفاده از مقوله‌ی قدرت می‌داند و هر کس را که به دنبال سلطه‌جویی است، ذیل اندیشه‌ی غرب معنا می‌کند (سعید، ۱۳۸۲، ص. ۲۹۲). ادوارد سعید نحوه‌ی مبارزه با استعمارگرایی نوین را در مفهوم مقاومت فعال می‌یابد و این تلقی را که نحوه‌ی نوین مبارزه با درهم‌شکستن مهاجم

غربی است، منتفی می‌سازد. او آنتی‌تزی سلطه‌ی غربی را در مفهوم «اراده‌ی فعال» و «مقاومت ایجابی» از سوی ملل استعمارزده خلاصه می‌کند (سعید، ۱۳۸۲، ص. ۱۶). استعمار جدید در پی سلطه فرهنگی از طریق رسانه‌ها، و پسااستعمارگرایی به دنبال نقد سلطه‌ی نوین امپریالیسم بر فرهنگ و اقتصاد کشورها است. در دیدگاه پسااستعمارگرایی، رسانه عاملی برای صورت‌بندی روابط اجتماعی و تمام اشکال زندگی است؛ چراکه تصویرنمایی فرهنگی رسانه‌ها، سازنده‌ی اصلی واقعیات و تعیین‌کننده‌ی طرز حیات مردمان است. به عبارت دیگر، از آن‌جا که مردم بر اساس ادراک خود از جهان پیرامونی‌شان رفتار می‌کنند، تا زمانی که تحصیل این شناخت برگرفته از امپریالیسم رسانه‌ای باشد، عقاید و خلیقیات مردم نیز بازیچه‌ی اغراض و منافع استعماری خواهد بود. نقش رسانه‌های نظام سلطه‌ی جهانی، گرفتن روحیه‌ی مقاومت از ملت‌های توسعه‌نیافته‌ای است که تنها راه خروج از استعمار نوین را اتخاذ مفهوم مقاومت و رشد دانش و فناوری می‌دانند (قرسلفی و دیگران، ۱۳۸۹، صص. ۱۱-۱۹). از این‌رو در غالب کشورهای که درصدد مبارزه با استعمار نوین برآمده‌اند، تجلی مقاومت در شکل تاسیس گروه‌های خاص، ظهور و بروز داشته است. بارزترین مصادیق اسلامی نظریه‌ی مقاومت عبارت‌اند از: گروه‌های اسلام‌گرای اخوان المسلمین مصر، حزب نجات اسلامی الجزایر، گروه النهضه تونس، حزب اسلامی مالزی، حزب توسعه‌ی اسلامی اندونزی، شیعیان زاریای نیجریه، حزب‌الله لبنان و گروه‌های ائتلافی شیعه و سنی در عراق (محمدی، ۱۳۹۲، صص. ۷۹-۸۰).

در بازخوانی آرای آیت‌الله خامنه‌ای به این جمع‌بندی می‌رسیم که اصلی‌ترین مخاطب مقاومت را جوانان تشکیل می‌دهند. در تاریخ ۱۲ آبان ماه سال ۱۳۹۷ رهبر معظم انقلاب در جمع دانشجویان و دانش‌آموزان، ضمن بیانات خود فرمودند: «جوانان در محیط‌های مختلف، هدف اصلی استکبار یعنی سلطه‌طلبی را تبیین کنند تا ضرورت و صحت نظریه‌ی مقاومت، به خوبی نمایان و درک شود». این بدان معنا است که تحلیل نظریه‌ی مقاومت برای نسل جدید، نیازی مبرم در شرایط موجود است و گویا فعالیت معارضین بر حذف این رویکرد تمرکز دارد. بنابراین، می‌توان مفهوم مقاومت را ذیل نظریه‌ی پسااستعماری طرح کرد و در پاسخ به تهاجم رسانه‌ای غرب، تحلیل نمود.

به منظور استخراج ارکان مقاومت و ابعاد این سلطه از سخنان معظم له در جهت تحلیل دقیق‌تر مساله، مرادف با دوران تاسیس اصلی‌ترین رسانه‌های خارجی موثر در ایران

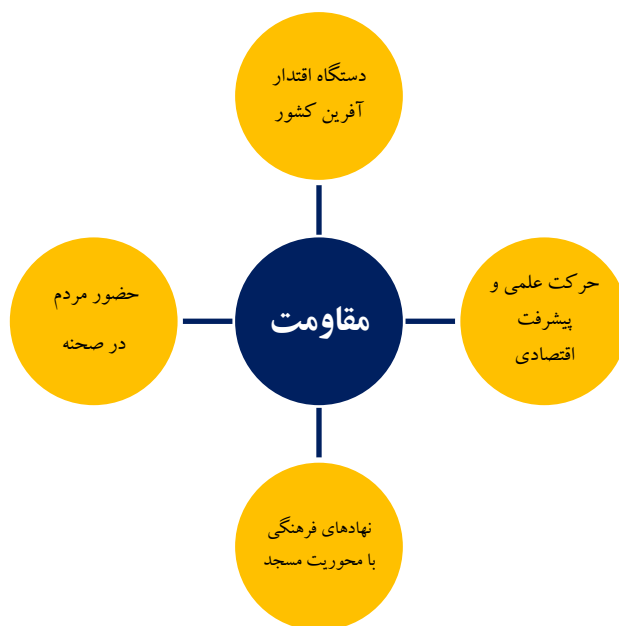

(از سال ۱۳۸۷ تا امروز) که به عقیده‌ی نویسنده، شبکه بی‌بی‌سی فارسی و تلویزیون من و تو است، سخنان رهبری پیرامون مسأله‌ی مقاومت را بررسی نمودیم و گزیده‌ای از آن را در این جا می‌آوریم:

معنای مقاومت در بیانات آیت‌الله خامنه‌ای عبارت است از: همانند شهدا تا پای جان در جهت درست و راه اسلام ایستادگی کردن (۱۳۹۱/۰۳/۰۹). ایشان عناصر اقتدار کشور را متشکل از ایمان اسلامی و معرفت دینی و سرعت عمل در حرکت علمی و پیشرفت اقتصادی دانسته‌اند؛ همچنین توجه به حل مشکلات مردم و رعایت عزت ملی در دیپلماسی را ذیل این عنوان تذکر می‌دهند. آیت‌الله خامنه‌ای هدف دشمن را زدودن عناصری چون: ایمان، حیا، عفت، پابندی به مبانی دینی و اعتقاد به حکومت اسلامی از جوانان می‌داند و این هدف را با زیر سوال بردن عزت ملی، توقف حرکت علمی و تضعیف دستگاه‌های اقتدارآفرین کشور خطری ممکن می‌داند (۱۳۹۵/۱۰/۱۹). آیت‌الله خامنه‌ای دولت انقلاب اسلامی را «دولت مقاومت» نامیده و تحقق این مقاومت را در پیگیری ایده‌ی اقتصاد مقاومتی، برخورد با مفساد اقتصادی، روحیه‌ی استکبارستیزی، بیداری اسلامی، راهپیمایی روز قدس و شعار مرگ بر آمریکا می‌داند (۱۳۹۶/۰۲/۰۲). ایشان همچنین می‌فرمایند: مقاومت انواعی دارد و شامل مقاومت فرهنگی، سیاسی، امنیتی و نظامی است؛ ضمن آن که مسجد، هسته‌ی این مقاومت را تشکیل می‌دهد (۱۳۹۵/۰۵/۳۱). دفاع مقدس مظهر ایستادگی است (۱۳۸۸/۰۶/۲۴). ایشان معتقدند که عنصر اصلی گفتمان مقاومت در نگاه دشمنان، بقای جمهوری اسلامی است (۱۳۸۷/۱۹/۱۰). تحقق اهداف انقلاب، درگرو مقاومت است (همو، ۱۳۹۰/۰۷/۲۷) و حفظ انقلاب منوط به استقامت می‌باشد (۱۳۹۰/۱۱/۲۱). آیت‌الله خامنه‌ای شرط ایستادگی را بصیرت می‌داند (۱۳۹۰/۰۳/۰۳) و تأکید دارند که نقطه‌ی مقابل مقاومت، انحراف و سرکشی است و ناکامی‌ها ناشی از سستی در استقامت می‌باشد و تمام پیشرفت‌ها در استقامت ریشه دارند (۱۳۸۸/۱۱/۰۶). ایشان بر این عقیده هستند که تکیه‌ی جمهوری اسلامی بر مردم است و آفت تفکر مقاومت، جداکردن مردم از حکومت اسلامی و ارکان آن می‌باشد (۱۳۹۱/۱۱/۲۸). ایشان تحقق مقاومت در برابر استکبار جهانی را به اراده‌ی الهی منتسب نموده‌اند (۱۳۹۰/۰۱/۰۸) و جهاد کبیر را در مقاومت و عدم تبعیت از دشمن در میدان‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و هنری می‌داند (۱۳۹۵/۰۳/۰۳). به بیان ایشان، مقاومت از راه تقویت ساخت داخلی، عزم و اراده‌ی ملی میسر می‌شود (۱۳۹۵/۰۴/۱۶) و استقامت در پابندی به ارزش‌های اسلامی معنا

می‌گردد (۱۳۹۵/۰۳/۱۴). ایشان آیاتی چون «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ» (هود، ۱۱۲)، «قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا» (فصلت، ۳۰) و «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا» (اعراف، ۱۲۸) را تصریح الهی بر وجوب مقاومت خوانده (۱۳۹۵/۰۳/۱۴ و ۱۳۹۰/۰۸/۱۴) و نتیجه‌ی شکست این استقامت را تبدیل شدن به دولتی ذلیل، وابسته و مطیع دشمنان عنوان می‌کنند (۱۳۸۷/۱۰/۱۹). درنهایت به برداشت نویسندگان، فرامین مقام معظم رهبری ذیل عناصر مقاومت را می‌توان در جدول مضامین مندرج در این تحقیق ارائه داد.

در میان دستگاه‌های اقتدارآفرین کشور می‌توان به مواردی هم‌چون رهبری، شورای نگهبان، دولت انقلابی، سپاه پاسداران و نیروی قدس اشاره کرد. در امر فرهنگ می‌توان به نقش زنان و فرهنگ ایرانی اسلامی؛ در مسائل اقتصادی و حرکت علمی کشور به مفهوم تحریم اقتصادی و پیشرفت علمی؛ و در مورد نقش مردم نیز به مواردی چون انتخابات، راهپیمایی‌ها و غیره اشاره کرد. در ادامه پس از ارائه‌ی بحث روشی، داده‌های گردآوری شده تحلیل می‌شود.

۲. روش‌شناسی پژوهش

هابرماس معتقد است که ماهیت رسانه و اطلاعات در قرن بیستم را مدیریت افکار عمومی و تلاش در تنزل اندیشه‌ی انتقادی تشکیل می‌دهد. وی این عقیده را ناشی از محتوای غالب در عموم این رسانه‌ها می‌داند که حاوی پست‌ترین سرگرمی‌ها، کم‌اهمیت‌ترین موضوعات، پرترک‌ترین ماجراها، احساسی‌ترین مسائل و تلاش در شخصی‌سازی حوادث برای ایجاد تغییر در سبک زندگی آدم‌ها هستند (وبستر، ۱۳۹۰، ص. ۲۲۰). ابهام در ادراک پسااستعمارگرایی رسانه‌ها، ما را ناچار می‌سازد تا برای فهم بهتر محتوای آنان از ابزاری علمی چون روش «نشانه‌شناختی» بهره بگیریم. این رویکرد بیان می‌دارد که معنا، عبارت از کلمات ظاهری و اطلاعات آشکار نیست، بلکه معانی حقیقی در دلالت‌ها و ناخودآگاه افراد در حین ارتباط با رسانه‌ها شکل می‌گیرند. این روش به ما کمک خواهد کرد تا با فهم معنای نهفته در نشانه‌ها به محتوای اصلی رسانه‌ها پی ببریم (تاجیک، ۱۳۸۹، ص. ۱۲). تلویزیون توان ادراک واقعیت از نمایش را گرفته و برداشت‌های خیالی را به‌عنوان حقایق عینی در ناخودآگاه اذهان تزریق می‌کند. امپریالیسم رسانه‌ای با مدیریت اطلاعات، فرهنگ خاصی را برای انواع مخاطب تولید کرده و آنان را با دلالت‌هایی پنهان ضمن عباراتی مشروع به برداشت‌هایی معین سوق می‌دهد. نشانه‌ها دریافت نهایی ما از هر پدیده‌اند، نه تصاویر و متون آشکار؛ از این رو علم و روش نشانه‌شناسی در جهت کشف معانی پنهان، دلالت‌های رسانه‌ای و تحلیل متون محتوایی استفاده‌ای پربرهه است (تاجیک، ۱۳۸۹، صص. ۳۱-۳۲).

درنهایت ذیل روش نشانه‌شناختی برای این پژوهش از ابزار «تحلیل شبکه‌ی مضمون» *آتراید/سترلینگ* استفاده نموده و مورد مطالعه‌ی خود را تولیدات رسانه‌ای دو شبکه‌ی تلویزیونی بی‌بی‌سی فارسی و من و تو نسبت به ارکان نظریه مقاومت قرار داده‌ایم. منابع این پژوهش از طریق جمع‌آوری داده از پایان‌نامه، کتب و مقالات مرتبط با موضوع، هم‌چنین یافته‌های آن با بررسی تولیدات رسانه‌های مذکور از طریق اسناد موجود در وبگاه رسمی این دو شبکه تهیه گردیده‌اند.

۳. بازتاب حقایق در رسانه‌ها

سیاست قدرت‌های بین‌المللی با پایان جنگ‌های جهانی در سال ۱۹۴۵ به جنگ سرد میان دو قطب حاکم مبدل شد و از سال ۱۹۶۰ در لباس پروپاگاندای رسانه‌ای جنگ با ویتنام قرار گرفت (اروشا و همکاران، ۱۳۸۳، ص. ۱۱۲). با ماهواره‌ای شدن شبکه‌ها در دهه‌ی

۱۹۸۰ و فروپاشی شوروی در ۱۹۹۱، استفاده از قدرت نرم توسط آمریکا به نوعی راهبرد عملی قدرت سخت را جز نمایشی صوری به حاشیه برد (Selznick, ۲۰۰۸، ص. ۲۱۰). همچنین با ادغام USIA تاسیس شده توسط آیزنهاور در سال ۱۹۵۳ با وزارت خارجه آمریکا در سال ۱۹۹۹ و نیز تشکیل «دفتر ارتباطات جهانی» توسط جرج بوش پس از حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به هدف ارائه‌ی تصویری مثبت از آمریکا، تبدیل به راهبردی اساسی شد (New York Times, ۲۰۰۲). در دو دهه‌ی اخیر، کنترل منابع ارتباطی و تصویرسازی از دولت‌ها از طریق دیپلماسی عمومی و تولید اطلاعات سازمان‌یافته، به ابزاری بی‌بدیل در ارتقای قدرت و امنیت کشورهای توسعه‌یافته مبدل شده است (آشنا، ۱۳۸۲، صص. ۳-۵). نحوه‌ی بازتاب اخبار جهانی و دست‌یابی به ادبیات موثر در تسخیر اذهان ملل معارض؛ تغییر فرهنگ، ارزش و سیاست را بازپچه‌ی جذابیت‌های رسانه‌ای و رقابت در توانایی اقناع عمومی کرده است (Berenkoetter, ۲۰۰۷، ص. ۲۰).

بنگاه‌های خبری‌راکنی، حوادث را آن‌گونه انعکاس می‌دهند که منطبق با سیاست‌های کلان دولت مبدأ و متناسب با مخاطبین دولت مقصد باشد (سعیدی، ۱۳۹۳، صص. ۱۱۱-۱۱۲). رویدادها در دستگاه رسانه‌ها یا انکار و سانسور می‌شوند یا به تکرار و بزرگ‌نمایی می‌کشند. همچنین برخی تحقیر و کوچک‌نمایی شده و برخی مغفول و مسکوت می‌مانند. در این بین بعضی حوادث نیز با زیرکی، تقطیع و مصادره به مطلوب می‌شوند تا معنایی دیگر را با همان زبان برسانند (نصرالهی، ۱۳۹۳، صص. ۴۷-۶۴). به این ترتیب حقیقت معنای نخستین خود را از دست داده و پیام‌ها متناسب با تأثیرگذاری نهایی‌شان در اذهان جهت‌دهی می‌شوند. می‌توان گفت که اخبار حاکم و تبلیغات جهانی عموماً با حوادث واقعی انطباق جزئی ندارند و هیچ پیامی خالی از اغراض دولت‌ها و منافع خبرگزاری‌ها نیست. صحبت از استقلال و بی‌طرفی خبری، مادامی‌که وابستگی‌های مالی، محدودیت‌های انسانی، موانع اطلاعاتی، تهدیدات امنیتی، دل‌بستگی‌های عقیدتی، تمایلات حزبی و منافع تجاری وجود دارند؛ بیش‌تر شبیه به یک شوخی است (نصرالهی، ۱۳۹۳، صص. ۳۹۶-۳۹۹). آنچه می‌بایست مخاطبین اخبار جهانی را هشیار کند، توجه به این نکته است که قاب نمایش ۶۸۰۰ شبکه تلویزیونی از ۸۰ ماهواره (که حدود ۳۰۰۰ شبکه آن در ایران قابل دریافت است) (نیک ملکی، ۱۳۹۴، ص. ۹۶) تنها بخشی کوچک و گزینش‌شده از واقعیات است، نه تمام ابعاد یک ماجرا با لایه‌ها و پیچیدگی‌های آن. اقناع‌سازی و اعمال جذابیت با هدف جلب اعتماد عمومی، شرط حیات هر خبرگزاری است، تا به تدریج سیاست‌های موردنظر خود را در ذهن و قلب مخاطبین و زیر

پوشش اخبار و اطلاعات جای دهد. در ایران نیز ورود نخستین دیش‌های دریافت شبکه‌های ماهواره‌ای هم‌زمان با تاسیس شبکه‌ی استار تی وی در ۱۹۹۲ صورت گرفته است (محسنیان‌راد، ۱۳۸۱، ص. ۳۰۴). نخستین شبکه فارسی‌زبان خارجی در سال ۱۳۷۸ با نام «تلویزیون ملی ایران» آغاز به کار کرد (شهبازی، ۱۳۸۷، ص. ۲۶). از آن زمان تا امروز، شبکه‌ی دولتی «بی‌بی‌سی فارسی» و تلویزیون خصوصی «من و تو» را می‌توان به‌عنوان موفق‌ترین کانال‌های فارسی‌زبان خارجی در جذب مخاطب و تاثیر بر افکار عمومی ایرانیان در دو بخش اخبار سیاسی و برنامه‌های سرگرمی محور نام برد (نصرالهی، ۱۳۹۱، ص. ۱۱۰).

۴. تطبیق نظریه بر موردهای مطالعاتی

۴-۱. شبکه بی‌بی‌سی فارسی

انگلستان به‌عنوان برترین دارنده‌ی قدرت نرم در جهان (Softpower، ۲۰۱۹، ص. ۳۰) شبکه‌ی خبری BBC یعنی بزرگ‌ترین رسانه‌ی اطلاع‌رسانی دنیا را در اختیار دارد. این رسانه‌ی دولتی ذیل اهداف سلطنتی بریتانیا با بودجه‌ی سالیانه ۴٫۳ میلیارد پوند و ۳۵ هزار کارمند، به ۳۰ زبان مختلف فعالیت داشته و از سال ۱۹۴۰ برای کنترل گرایش به ناسیونالیسم آلمانی به تاسیس رادیو فارسی اقدام نمود (Deoring، ۱۹۹۶). شبکه‌ی تلویزیونی بی‌بی‌سی فارسی نیز ۴ ماه پیش از برگزاری دهمین انتخابات ریاست جمهوری ایران با بودجه آشکار ۲۲ میلیون دلاری، به کمک ۱۵۰ کارمند رسمی و با شعار «تصویرگر پیوندها» آغاز به کار کرد (محمدخانی ملکوه، ۱۳۹۰، ص. ۵۴). این شبکه در کنار خبرگزاری صدای آمریکا به‌عنوان تهدیدی سیاسی - اجتماعی در جهت اهداف دولت‌های خارجی تعریف می‌شود که طبق تحقیقات پیشینی در تقابل با مشروعیت و کارآمدی جمهوری اسلامی است (امیدعلی، ۱۳۹۱، صص. ۵۵-۵۶). از ویژگی‌های این شبکه، عملکرد حرفه‌ای آن در ایجاد جذابیت‌های بصری، تولید برنامه‌های باکیفیت، به‌کارگیری شیوه‌های نوین اقناع‌سازی و ادبیاتی غیرمستقیم در جذب اقشار گوناگون ایرانی است. مهم‌ترین دلایل موفقیت این شبکه را می‌توان: ۱. رویکرد مشارکتی در ارتباط با مخاطبین، ۲. پوشش اخبار سانسور شده، ۳. ایجاد تریبون برای معترضان، ۴. تولید سند یا شبهه از زبان تیتراها، ۵. اولویت‌سازی در خلال مباحث کارشناسانه و ۶. القای بی‌طرفی با شرکت دادن موافقین و مخالفین ظاهری در موضوعات گوناگون دانست (باقری، ۱۳۹۰، صص. ۷۰-۷۲).

در تحقیقی از جوانان تهرانی بیننده‌ی شبکه‌های ماهواره‌ای، جمع‌کثیری از آنان

برنامه‌ی «نوبت شما» و اخبار «شصت دقیقه» بی‌بی‌سی فارسی را موثق‌ترین منبع خبری دانسته‌اند (ترتبی، ۱۳۹۱، ص. ۸۵). تمرکز برجذب جوانان ضمن اقلان افکار دانشجویان در کنار تامین احتیاجات خبری گروه‌های ناراضی از حکومت، مخاطبین انتخابی این شبکه است. بی‌بی‌سی فارسی با ۲۴ ساعته کردن برنامه‌ها به ایجاد تدریجی تردید در باورهای سیاسی، بزرگ‌نمایی ضعف‌ها، کوچک‌نمایی دستاوردها و ارائه‌ی روایتی نو از تاریخ معاصر ایران و جهان می‌پردازد. طبق پژوهش‌های پیشینی، این رسانه همواره در جهت: ۱. ایجاد شبهه در سیاست دینی، ۲. تشکیک در اصول انقلاب اسلامی، ۳. تغییر در اعتقادات عمومی و ۴. ترغیب اقشار گوناگون به هنجارشکنی با تنظیم رویکردهای سیاسی حرکت نموده است. حاصل جمع رفتار بی‌بی‌سی فارسی از اخبار روزانه تا برنامه‌های «۶۰ دقیقه»، «کوک»، «پرگار»، «صفحه ۲»، «به‌عبارت‌دیگر»، «کلیک» و غیره را در القای ناکارآمدی و ناتوانی جمهوری اسلامی و ایجاد نارضایتی و ناامیدی در مردم ایران دانست (حسنی رستم‌آبادی، ۱۳۹۲، صص. ۹۵-۹۷).

۲-۴. شبکه من و تو

موثرترین شبکه‌ی فرهنگی-اجتماعی فارسی‌زبان خارجی را می‌توان تلویزیون «من و تو» دانست؛ شبکه‌ای که در پاییز ۸۹ با شعار «شبکه‌ای برای من و تو» از لندن شروع به کار کرد. طبق تحقیقات انجام‌شده، ۷۸٪ از دانشجویان تهرانی نام این شبکه‌ی تلویزیونی را شنیده و ۵۳٪ نیز علی‌رغم اذعان بر تفاوت آموزه‌های آن با فرهنگ ملی، خود را پیگیر برنامه‌های شبکه‌ی من و تو دانسته‌اند (آقاسی، شبابی و صفوی، ۱۳۹۰، صص. ۴۵-۵۰). رویکرد این رسانه بر اساس نظریه‌ی استفاده و رضایت‌مندی است (ریترز، ۱۳۷۴، ص. ۱۲۰) و تاثیرگذاری خود را با تولید جذابیت و اقلان افکار عمومی ایرانیان اعمال می‌کند (ناطق‌پور و واعظ، ۱۳۹۵، صص. ۱۰۵-۱۰۷).

به عقیده‌ی مک کوئل عامل جلب مخاطبین رسانه، نهفته در این ابزارها است: ایجاد آگاهی، هویت شخصی، یگانگی، کنش متقابل و تولید سرگرمی (ویندل، ۱۳۷۶، صص. ۲۷۵-۲۷۶). پژوهش‌های پیشینی نشان می‌دهند که شبکه‌ی من و تو با استفاده از نظریات «کاشت، تزریق و برجسته‌سازی» و «ساخت واقعیت»، مفاهیم فرهنگی خود را در ذهن بینندگان جای می‌دهد؛ چراکه هنجارهای اجتماعی و تابوهای اعتقادی ایشان را به تدریج شکسته و با الگوهای فرهنگی خود جایگزین می‌کند. طبق تحقیقات انجام‌شده، چهار عامل اساسی از دلایل جذابیت این شبکه است: ۱. بازنمایی مسائل ممنوعه، ۲. صمیمیت

و جوانی مجریان و کارشناسان، ۳. همزادپنداری با مخاطب و ۴. ارائه اطلاعات و سرگرمی (محبوبی، ارمغان و اکرمی، ۱۳۹۲، صص. ۳۲-۵۵). شاخصه‌های محتوایی این شبکه نیز عبارت‌اند از: ۱. تنوع و به‌روزی بودن، ۲. جذابیت‌های جنسی و جلوه‌نمایی‌های بصری، ۳. ایجاد فضای خودمانی و بی‌پرده، ۴. تشکیک در اصول دینی در خلال گفتگوها، ۵. تبلیغ سبک زندگی اروپایی، ۶. اثبات مزیت در روابط آزاد، ۷. القای از خودبیگانگی تدریجی و ۸. ایجاد احساس حقارت و عقب‌ماندگی در برابر زندگی غربی (علیزاده و زردار، ۱۳۹۶، ص. ۳۷).

برآیند محتوایی این شبکه ضمن برنامه‌هایی چون: «استیج»، «من و تو پلاس»، «بفرمایید شام»، «چراکه نه»، «اتاق خبر»، «شبکه نیم»، «مستندهای علمی-تاریخی» و «سریال‌های رابطه‌محور» جداسازی بیننده از این داشته‌ها است: ۱. هویت ملی، ۲. اعتقاد دینی، ۳. خانواده اسلامی و ۴. مسئولیت‌پذیری اجتماعی. این شبکه در کنار مسائل مذکور ضمن ارائه‌ی تصویری مثبت از خاندان پهلوی، زنان را هدف آموزه‌های فمینیستی خود قرار می‌دهد. من و تو در مدت فعالیت چندساله‌ی خود توانسته است بیش از شبکه‌های فارسی وان، جم و پی‌ام‌سی، جویندگان سرگرمی و مخاطبان فراری از مشکلات روزمره را مشتاق خود کند (علیزاده و زردار، ۱۳۹۶، ص. ۳۲).

۳-۴. یافته‌ها (تحلیل مضمون رسانه‌های مذکور)

در این بخش با بررسی مولفه‌های پنج‌گانه‌ی مقاومت، در تولیدات رسانه‌ای شبکه‌های مذکور، تلاش می‌کنیم تا ضمن درک نشانه‌شناختی دلالت‌های محتوایی آنان، نسبت‌شان را با نظریه‌ی مقاومت بسنجیم.

۱-۳-۴. رهبری و شورای نگهبان

بی‌بی‌سی فارسی همواره با تشکیک در کارآمدی سیاست دینی و امکان تشکیل حکومت اسلامی، گام‌به‌گام برای هر گرایش و عقیده‌ای طرح سوال و شبهه می‌کند. در بعد سیاسی مقاومت، این رسانه با مخاطبین خود از هر طیفی که او را پیگیری کنند، از راه ایجاد تردید تدریجی در سلامت جامعه، توانمندی جمهوری اسلامی در پاسخ به احتیاجات مردم را انکار می‌کند؛ نسبت به ولایت‌فقیه به‌عنوان ستون فقرات جمهوری اسلامی، از تشکیک در اسلامی بودن نظریه‌ی ولایت فقیه و صلاحیت ورود فقه به عرصه‌ی سیاسی-اجتماعی تا تشکیک در لیاقت شخص رهبری و سلامت منتصبان او را سوژه غیرمستقیم خود قرار می‌دهد؛ همچنین با زیرسوال‌بردن اجتهاد علمی، سلامت مالی، مدیریت سیاسی و لیاقت

آیت‌الله خامنه‌ای برای انتخاب در جایگاه رهبری، سیل اتهامات و شبهات را از سال ۸۸ به ولایت فقیه و شخصیت رهبر معظم انقلاب اسلامی روا داشته است. در مجموع، رویکرد بی‌بی‌سی به ولایت فقیه نگاهی تشکیکی - تخریبی است.

دومین جبهه‌ی حملات رسانه‌ای بی‌بی‌سی فارسی در بُعد سیاسی مقاومت، اصلی‌ترین محافظ قانون اساسی و قوانین شرع مقدس، یعنی شورای نگهبان است. نظارت استصوابی این شورا بر اسلامی‌بودن قوانین مورد تصویب مجلس و لزوم بررسی سوابق کاندیداها، همواره مورد توجه این دو رسانه بوده است. نظارت بر سوابق اخلاقی و اظهارات دینی مسئولین ارشد نظام و مانعیت از قدرت‌یابی معاندان اصول انقلاب اسلامی موجب شده است که بی‌بی‌سی اتهام تنظیم گزینه‌های مجلس خبرگان را نیز بر این شورا حمل کند؛ چراکه می‌خواهد برای درانفعال‌قراردادن ولی فقیه در جامعه، از فشار بر مدافع قانونی جایگاه او استفاده کند. این شبکه‌ها با ارائه‌ی تصویری دیکتاتورمآبانه از نحوه‌ی تنظیم قوا در جمهوری اسلامی و نشان‌دادن شورای نگهبان به‌عنوان کارفرمای بازدارندگی از تهدید و تضعیف جایگاه رهبری، به‌نوعی اصلی‌ترین نهادهای سیاسی انقلاب را در لباس نافی دموکراسی نمایش داده‌اند. دو شبکه‌ی مذکور این عقیده را در ذهن مخاطبین القاء می‌کنند که اساساً ولایت فقیه به معنی سلطنت بر زندگی مردم و تحمیل نظرات یک شخص بر سرنوشت میلیون‌ها ایرانی است؛ بی‌آن‌که انحصار بقای رهبری در تأیید و نظارت مدام شورای خبرگان منتخب مردمی و حدود قوانین معین اسلام را ذکر نمایند. هم‌چنین با طرح شبهه‌ی دوری‌بودن انتخاب اعضای خبرگان، نظارت حقیقی بر رهبری را زیر سؤال می‌برند؛ بی‌آن‌که بیان دارند رهبری فعلی به انتخاب شورای خبرگان پیشین رسیده و رهبری پیشین نیز منتخب مستقیم مردم بوده است. این دو رسانه با برجسته‌سازی موضوع فراندوم و ایجاد دوقطبی رهبری - مردم، سعی در حذف اصول ۵۷ و ۱۱۰ قانون اساسی و سلب مشروعیت از رهبری داشته و همواره عناصر اعتمادساز مردم به ایشان را تخریب کرده‌اند. در نتیجه اساسی‌ترین جایگاه سیاسی و اصلی‌ترین نهاد قانونی نظام را مخدوش می‌کنند.

جدول شماره ۱ - تحلیل مضمون ۲۵ شماره از گزارشات خبری شبکه بی بی سی فارسی و منوتو درباره رهبری و شورای نگهبان

ردیف	نقل گزارشات خبری	مضمون پایه ای	مضمون سازمان دهنده	مضمون فراگیر
۱	علی خامنه ای از نگاه خواهرزاده اش! (bbc. ۲۶ شهریور ۱۳۹۰).	تفاوت رفتار آشکار و نهان رهبری	۲+۸+۱۶+۲۱+۲۲ الف	الف + ب = ۱
۲	قانون اساسی ایران خلاصه در چند اصل، همه برای یک نفر / BBC ۹۱/۴/۱۸	تنظیم قوانین کشور به نفع رهبری	استبداد رهبری در پوست قانون و مردم سالاری	استبداد قانونی رهبری از طریق شورای نگهبان
۳	ولایت منهای تقاهت؟ اجتهاد رهبری مناقشه ای بی فرجام / BBC ۸۸/۳/۱۳	تشکیک در شخصیت علمی رهبری		
۴	آیا عضویت آیت الله خامنه ای در خیرگان ۶۸ ابیات کننده اجتهاد وی بود؟ / BBC ۹۶/۱۰/۲۱	ابهام و رشتی بودن علمیت رهبری		
۵	آیت الله خامنه ای مرد نضاهای خالی / برای کسب قدرت عجله نداشت اما هرگز از تردیدان قدرت یک پله هم پایین نیامده است! / BBC ۹۰/۶/۲۶	سیاستمداری قدرت طلب و مودی		
۶	چرا آمریکا در ذهن آیت الله خامنه ای چنین تصویری دارد؟ / BBC ۹۲/۶/۲۲	دشمنی با آمریکا توهمی شخصی	۱۳+۱۴+۱۵ = ب	
۷	حداقل: مجتبی خامنه ای کامیون طلا به ترکیه نبرده است. / BBC ۹۱/۱۰/۲۲	دوستان رهبری مدعیان پاکبانی فوئند	کاربرد شورای نگهبان در حفظ استبداد رهبری	
۸	جمهوری اسلامی و بی دولتی در ایران / سه توه زیر سایه رهبری، قدرت مطلقه با نقاب دموکراسی و جمهوریت / BBC ۹۷/۱۱/۱۰	مسئولیت ها فرمایشی تحت استبداد رهبر		
۹	مردم سالاری به روایت رهبری، رهبر مسئولیت گریز! / BBC ۹۷/۳/۹	رهبری غیر مسئولانه و مستبدانه		
۱۰	«تنبیه الامة نائینی»، صدای متفاوت از حوزة برای آزادی ایران / BBC ۹۸/۲/۱۱	تعریف علوم دینی به نفع نظریه ولایت فقه	نسب اد اقتصادی رهبری و خانواده اش	ج + د = ۲
۱۱	اگر آیت الله منتظری رهبر ایران مستبد؟ / BBC ۹۳/۹/۳۰	طرد اجباری لایقین رهبری		
۱۲	اعدام های ۶۷ و رهبر فراموشی! / BBC ۹۶/۳/۳۱	جنایت به خواست و فرمان رهبری	۱۹+۲۰ = د	هریت دوگانه و نسب اد پنهان رهبری
۱۳	کروبی: دستان شورای نگهبان آورده خاتمه به رای مردم است. / BBC ۸۹/۶/۸	دستکاری انتخابات توسط شورای نگهبان		
۱۴	چگونه شورای نگهبان نهادی قدرت ساز شد؟ / BBC ۸۸/۲/۲۶	گزینه سازی های شورای نگهبان		
۱۵	نماینده مجلس، خواهران همه پرسبی برای نظارت استصوابی شد. / BBC ۹۷/۶/۱۳	نظارت استصوابی مناقضتی دارد		
۱۶	آیت الله خامنه ای: نظارت شورای نگهبان را باید حفظ کرد. / BBC ۹۴/۶/۱۸	شورای نگهبان ابزار رهبری است	ولایت جعلی و انتصاب ظالمانه رهبری	د + ز = ۳
۱۷	رهبری که دیگر فصل الخطاب نیست. / BBC ۹۱/۱۱/۱۷	کاهش محروبت رهبری		
۱۸	گاردین: بسیج در اختیار پسر خامنه ای است. / BBC ۸۸/۴/۱۷	رانت قدرت و نفوذ خلو لاگی رهبری	۱۲+۱۵ = و	عدم صلاحیت علمی و روبه غلط رهبری
۱۹	آیت الله خامنه ای با چه استنادی منکر مسئولیت خود در برجام شد؟ / BBC ۹۸/۳/۱	مسئولیت گریزی رهبری		
۲۰	تئوری محدودیت آیت الله خامنه ای. / BBC ۹۰/۸/۴	مسئولیت گریزی و استبداد پنهان رهبری		
۲۱	سی سال رهبری آیت الله خامنه ای، حذف چپ ها و کرچکتر کردن دایره دوستان / BBC ۹۸/۳/۱۴	فزایش خوی دیکتاتوری رهبری		
۲۲	بیت آیت الله خامنه ای در حقیقت از دفتر ریاست جمهوری قوی تر است. / BBC ۸۸/۳/۱۵	قدرت مطلقه و مسئولیت نام رهبری	علمی و رفتارهای توهمی	ولایت جعلی و عدم محروبت رهبری
۲۳	مستند «رازه های زندگی خامنه ای» / BBC ۱۳۸۸ / محسن مخملباف	فساد اقتصادی رهبری و خانواده اش		
۲۴	فیلم «خط و نشان رهبر» / BBC ۹۰/۶/۲۶ / بزرگمهر شرف الدین	تضعیف شخصیت و محروبت رهبری		
۲۵	مستند «روایت آیت الله منتظری از حبس تا حصر» / BBC ۹۲/۹/۲۶	غصب جاگاکه لایقین	۲۴+۱۷ = م	

سال بیست و سوم / شماره نود و دوم / زمستان ۱۳۹۹

۲-۳-۴. سپاه و نیروی قدس

در بُعد امنیتی مقاومت، این دو رسانه از ابتدای ایجاد داعش، علیه حاکمیت بشار موضع گرفته و در اثبات مشروعیت او هر ادله‌ای که قابل طرح بود را تخریب کردند. برنامه‌ی ۶۰ دقیقه، البغدادی سرکرده گروه تروریستی داعش را «رهبر پیکارجویان» نامید و داعش را ناشی از تعارض اسلام و دموکراسی خواند. از آن‌جا که منطقه‌ی شامات عمق استراتژیک ایران است (افضلی و همکاران، ۱۳۹۵، ص. ۳۶۱)، انفعال در برابر نیروهای سازمان‌یافته‌ی تروریستی، تهدیدی جدی بر تمامیت ارضی و بقای شرکای سیاسی ایران محسوب شده است (یارمحمدی و احمدی، ۱۳۹۴، صص. ۸۵-۸۶).

با ورود سپاه قدس به منطقه، آن‌هم در ردای شاخص‌ترین نیروی امنیتی جبهه‌ی مقاومت اسلامی ایران، که با دعوت دولت سوریه برای مقابله با تروریسم صورت گرفت، بی‌بی‌سی مساعدت ایران را ایجاد بحران در منطقه نامید و با تلاش بر اثبات جنایت‌کاری/سپاه را حامی دیکتاتوری جلوه داد. او با انتساب حملات شیمیایی به ارتش/سپاه، تجاوز غرب به خاک سوریه را وظیفه‌ای انسانی دانسته و حمایت سپاه قدس از دولت سوریه را دفاع از جنایت‌کاران القا نموده است. نتیجه آن‌که سپاه در بازنمایی بی‌بی‌سی به‌مثابه نیروی تروریستی و عنصری ناپاک برشمرده شده است (مهدی‌زاده و علیزاده، ۱۳۹۲، صص. ۵۹-۶۵). هر دو شبکه از بدو تاسیس، همواره تلاش کردند تا یکی از علل ناکارآمدی‌های دولت اصلاحات را ناملموسی نتایج اقتصادی برجام، حضور آمریکا در خاورمیانه و عدم تصویب FATF و ۲۰۳۰ را رویکردهای دفاعی سپاه معرفی کنند و اساس آن را مخل امنیت ملی، وجهه‌ی بین‌المللی و رشد اقتصادی ایران جلوه دهند. در موضوع سپاه و نیروی نظامی جبهه‌ی مقاومت ایران، تلاش این رسانه‌ها در القای مفاهیم ذیل خلاصه می‌شود: ۱. دخالت سپاه در تصمیمات سیاسی، ۲. زائدبودن سپاه با وجود ارتش، ۳. تحریک و تهدید آمریکا، اسرائیل و عربستان به جنگ، ۴. چپاول منافع تجاری و بودجه ملی، ۵. توهم‌خواندن توطئه‌ی خارجی و ۶. ضعیف‌جلوه‌دادن سپاه در برابر نیروهای نظامی غرب.

«من و تو» عامل بی‌ثباتی تجاری، مفسد اقتصادی، تهدیدات امنیتی و ناکامی‌های سیاسی ایران را استقلال سپاه می‌داند. بی‌بی‌سی نیز سپاه را با چهره‌ای خودسر در سیاست، چپاول‌گر در اقتصاد و تنش‌آفرین در منطقه به نمایش می‌گذارد. در آخر با بزرگ‌نمایی قدرت نظامی دشمنان و تاکید بر خانمان‌سوزبودن نتیجه‌ی جنگ با آنان، هم‌چنین با سیاه‌نمایی فعالیت‌های سپاه و بدبین‌ساختن مردم به آن، به پذیرش مذاکره با غرب ترغیب می‌کنند.

جدول شماره ۲- تحلیل مضمون ۲۵ شماره از گزارشات خبری شبکه بی بی سی فارسی و منوتو درباره سپاه و نیروی قدس ایران

ردیف	نقل قول گزارشات خبری	مضمون پایه ای	مضمون سازمان دهنده	مضمون فراگیر
۱	سرلشکر جعفری: از ابتدا قرار نبود سپاه، نیروی نظامی باشد/ BBC ۹۴/۶/۱۰	بی تازگی به نظم گری سپاه	۴۹+۲۴۶	الف + د
۲	مشاور فرمانده سپاه قدس: ساخت یک سلاح هسته‌ای از ساخت عنکب آسانتر است/ BBC ۹۶/۹/۵	ارتباط ساخت بمب هسته ای با سپاه	۱۰+۱۱+۱۴+۲۱ = الف	
۳	از سهم نفت تا سهم سپاه: نگاهی به برده سال ۹۴ ایران/ BBC ۹۳/۹/۱۶	برده نفت کشور به جیب سپاه می‌رود		
۴	ژنرال پترانوس: تاسم سلیمانی پیام فرستاد که دیپلمات‌ها را فراموش کن، باید با من مذاکره کنی / BBC ۹۷/۱۲/۲۴	دخالت در امور سیاست خارجی		دخالت در امنیت منطقه و تحرک دشمنان به جنگ
۵	آمریکا ' شبکه انتقال یک میلیارد دلار به سپاه پاسداران' را تحریم کرد/ BBC ۹۸/۱/۶	ارتباط تحریم‌ها با سپاه		
۶	ارباب‌سیر اتهام ترهت برای ترور سفیر عربستان با همدستی سپاه قدس را پذیرفت/ BBC ۹۱/۷/۲۶	تعرض به لعنت هسپانگان		
۷	مظفری: مقصر وضع فعلی آنهایی هستند که با هوا کردن موشک نگذاشتند برجام اجرا شود/ BBC ۹۷/۵/۹	بی اثر کردن لعنت اقتصادی برجام		دخالت سپاه در سیاست داخلی و خارجی کشور
۸	'پایان داعش! پیروزی ایران با ذوق زدگی زودگذر/ BBC ۹۶/۱۱/۱۶	ادعای مشترک از بین بردن داعش	۳+۱۷+۲۰+۲۲ = ب	
۹	ویدیو آبا ایران در تنش با آمریکا برگ حوثی‌ها را بازی می‌کند؟/ BBC ۹۷/۵/۴	وسله بردن من ب رای اهداف سپاه		
۱۰	گزارش وزارت خارجه آمریکا: حکومت ایران حامی تروریسم و عامل بی‌ثباتی است/ ۹۷/۶/۲۹	مشکل آمریکا با خطر افریسی سپاه		تصاحب منابع اقتصادی کشور
۱۱	ویدیو دفاع تمام عیار سپاه پاسداران از حضور ایران در جنگ یمن/ BBC ۹۷/۹/۱	ارتباط کشتار مردم یمن با دخالت سپاه		
۱۲	علی سعیدی: وظیفه ذاتی سپاه مهندسی معقول و منطقی انتخابات است./ BBC ۹۱/۱۱/۱۹	دخالت در انتخابات		
۱۳	آمریکا نسخه‌برداری از پهبادش توسط ایران را 'اغراق آمیز' خواند/ BBC ۹۳/۸/۲۲	مستاوردهای غطر آمیز سپاه	۵+۷+۱۵+۲۳ = ج	الف + ج
۱۴	جانشین فرمانده سپاه: صد هزار موشک در لبنان آماده شلیک به اسرائیل است/ BBC ۹۵/۴/۱۱	تحرک و تهدید امنیت اسرائیل		
۱۵	چرا ایران پس از برجام در جذب سرمایه گذاران خارجی موفقی نیست؟/ BBC ۹۵/۵/۱۲	ارتباط مشکلات اقتصادی با سپاه		ایجاد اختلال در معیشت مردم
۱۶	اتاق خبر/ «تروستی» خواندن سپاه چه اثری بر روابط داخلی و خارجی جمهوری اسلامی خواهد داشت؟/ شبکه من و تو	مشکل آفرینی در روابط خارجی ایران		منفعت مالی و سره استفاده اقتصادی سپاه
۱۷	اتاق خبر/ سیطره نفوذ سپاه در عرصه اقتصاد و سیاست تا کجا پیش رفته است/ شبکه من و تو	تشکل مالی سیاسی - اقتصادی	۴+۱۲+۱۶+۲۴ = د	
۱۸	اتاق خبر/ عملکرد چهل ساله این نهاد نظامی وابسته به حکومت چیست/ شبکه من و تو	جدایی سپاه از مردم		
۱۹	شبکه نیم - قدرت سپاه/ آهنگ قدرت سپاه بر گرفته از آهنگ بالا/ شبکه من و تو	مضحک بودن قدرت سپاه		دخالت در امور سیاسی
۲۰	'اقتصاد با من و تو، سمت ۱۳۳ / فعالیت اقتصادی سپاه/ شبکه من و تو	منافع اقتصادی سپاه از نظم گری		
۲۱	اتاق خبر/ موضوع مرگ پرنماز را «از سپاه و اطاعات» بگیری کنی/ شبکه من و تو	تهدید امنیت مردم	۸+۱۳+۱۹ = ه	ه + و
۲۲	'صعود سپاه پاسداران در قدرت' / سره سلطه اقتصادی و سیاسی سپاه پاسداران/ شبکه من و تو	منافع اقتصادی سپاه از نظم گری		
۲۳	اتاق خبر/ «تروستی» خواندن سپاه چه اثری بر روابط داخلی و خارجی جمهوری اسلامی خواهد داشت؟/ شبکه من و تو	ارتباط مشکلات اقتصادی با سپاه		تاثیرات سپاه در تامین امنیت کشور
۲۴	اتاق خبر/ رویکرد و شالوده یک دولت در مقایسه با «دولت با تفنگ» چه تفاوت‌های ساختاری دارد؟/ شبکه من و تو	دخالت در امور سیاسی کشور	۱+۱۸ = و	
۲۵	اتاق خبر/ سیطره نفوذ سپاه در عرصه اقتصاد و سیاست تا کجا پیش رفته است/ شبکه من و تو	گسترش دلقتهای سیاسی اقتصادی		بی ثمری سپاه برای مردم

۳-۳-۴. انتخابات و راهپیمایی‌های مردمی

در توضیح بُعد اجتماعی مقاومت، زمانی که ریچارد سمبروک، مدیر خبری BBC در اجلاس ABU اصفهان گفت: «ذهنیت ایرانیان از بازوی حکومت بریتانیا بودن بی‌بی‌سی را تغییر خواهد داد» می‌شد فهمید چرا آفاق، مخاطب‌محوری را یکی از سه خطمشی این شبکه می‌داند (زابلی‌زاده، ۱۳۹۰، صص. ۱۴۰-۱۴۹). مدتی بعد، نحوه‌ی پوشش اخبار انتخابات دهمین دور ریاست جمهوری، بینندگان را به حمایت از موسوی و تقابل با احمدی‌نژاد کشاند و این طور جلوه داد که موسوی با اختلاف بالا پیروز انتخابات است. بی‌بی‌سی فارسی در آن سال برای طرد حمایت اجتماعی از جمهوری اسلامی - که بارزترین نمود آن شرکت در انتخابات است - به زیرسوال‌بردن سلامت انتخابات و تضعیف احساس مردم‌سالاری در ایران روی آورد و از طرق زیر کمک گرفت: ۱. خط‌محوری ادعای تقلب، ۲. پوشش گسترده اعتراضات، ۳. القای تفاوت نتیجه با انتظار، ۴. القای دستبرد به آرای مردمی، ۵. نامعتمد نشان دادن ناظران، ۶. تاکید بر بی‌اعتمادی مردم و ۷. اصرار بر تشکیل کمیته‌ی بی‌طرفی جهت اثبات عدم سلامت انتخابات در خرداد ۸۸.

بی‌بی‌سی فارسی آن‌قدر در اولین سال تاسیس خود برای عنوان خبری زیر تصویرسازی کرد که از همان وقت شعار بی‌طرفی - در نمایش حمایت مردم از نظام - را نقض نمود (زابلی‌زاده، ۱۳۹۰، صص. ۶۹-۱۲۶): ۱. برخورد نیروهای امنیتی با اغتشاش‌گران و خشونت پلیسی، ۲. شعارهای مخالف با انقلاب اسلامی و ضدیت با ولی فقیه، ۳. خشم و انزجار مردم از نظام، ۴. پخش ترانه‌های لس‌آنجلسی با محتوای ظلم‌ستیزی، آزادی‌خواهی و حمایت از ایرانیان و ۵. تاکید بر کلیدواژه‌های تقلب و ایجاد این تصویر ذهنی که جمهوری اسلامی همان استبداد، سرکوب و فریب است.

رویه بی‌بی‌سی در انکار مردم‌سالاری و حمایت ملی از نظام ایران در مفاهیم ذیل منعکس شده است: ۱. تقلیل شرکت در انتخابات، ۲. القای بی‌اعتمادی گسترده به مسئولان نظام و عدم حمایت ملی از ایده حکومت اسلامی، ۳. تشکیک در اقبال مردم به انتخابات و تعیین‌کنندگی تصمیمات ملی در سیاست‌ها، ۴. تردید در سلامت انتخابات و ۵. قشری و فرمایشی خواندن راهپیمایی‌ها و انکار حمایت عمومی از نظام.

این رسانه‌ها مردم‌سالاری نظام را با کوچک‌نمایی سطح استقبال از راهپیمایی‌های انقلابی و القای سرکوب اعتراضات غیرقانونی زیر سوال می‌برند. BBC در سال ۸۸ با تاکید بر ادعای تقلب در روبه‌روی نظام‌قراردادن مردم حرکت کرد تا اجتماعی اختناقی را به تصویر بکشد. هم‌چنین در جهت عادی‌سازی رابطه با آمریکا، مضرخواندن تقابل با اسرائیل و ارائه‌ی چهره‌ای تندرو، مرتجع و ناآگاه از ائمه‌ی جماعات و روشنگران مردمی نظام؛ برای منفعل‌سازی ادبیات مقاومت، جداکردن مردم از حاکمیت و متنفرساختن مخاطبین از مفاهیم انقلابی استفاده کرد.

ردیف	نقل گزارشات خبری	مضمون پایه ای	مضمون سازمان دهنده	مضمون فراگیر	
۱	درخواست احمدی نژاد از خامنه ای: برگزاری فوری انتخابات آزاد ریاست جمهوری و مجلس / BBC ۹۶/۱۲/۲	ملکت رهبری از برگزاری رفراندوم	۱۵-۹۳+۹۱-۹۰ ۲۲+۲۰+۱۹+۱۷	الف+و=۱	
۲	حجاریان: در انتخابات ۸۸ نه تقلب شد نه تخلف، تدلیس سیستماتیک بود. / BBC ۹۲/۵/۲۰	مهندسی انتخابات ۸۸	سرکوب مخالفان بدستور رهبری	تحلیل انتخابات فرمایشی و کشتار رفراندوم خواهان	
۳	روای رفراندوم از بالادست قدرت تا کف خیابان / BBC ۹۶/۱۱/۲۲	نظرات برای تحقیر رفراندوم			
۴	احمدخانی بار دیگر بر ادامه شمار مرگ بر آمریکا تاکید کرد. / BBC ۹۲/۸/۲	مرگ بر آمریکا			
۵	انتقاد فرمانده سپاه از مدعیان موافقت امام با تعطیلی شمار مرگ بر آمریکا. / BBC ۹۲/۷/۲۲	جملی بودن شمار مرگ بر آمریکا			
۶	محمدرضا خاتمی: در انتخابات ۸۸، هشت میلیون رای به صندوق ها اضافه شد. / BBC ۹۷/۸/۱۳	و فرغ تقلب در انتخابات ۸۸			
۷	سختگیری شورای نگهبان احمدی نژاد را به تلاش برای مهندسی انتخابات ۸۸ متهم کرد. / BBC ۹۶/۱۱/۳	مهندسی انتخابات بدست اصولگرایان			
۸	آیا انتخابات ۹۴، نشان از سلامت انتخابات ۸۸ دارد؟ / BBC ۹۴/۱۲/۲۰	تثبیت فساد انتخابات ۸۸			
۹	هشدار به حضور معترضان به نتیجه انتخابات ۸۸ در انتخابات آینده. / BBC ۹۳/۱۰/۱۲	اجبار در پذیرش انتخابات جعلی			
۱۰	هشدار آیت الله خامنه ای در مورد ادامه تظاهرات خیابانی. / BBC ۸۸/۳/۲۹	سرکوب اعتراضات			
۱۱	کروبی همچنان انتخابات ۸۸ را مهندسی شده می داند. / BBC ۹۳/۲/۲۵	مهندسی انتخابات ۸۸			سرکوب مخالفان بدستور رهبری
۱۲	عارف: در انتخابات ۸۸ تخلف های آشکار اتفاق افتاد. / BBC ۹۲/۳/۱۲	تخلفات انتخاباتی ۸۸			
۱۳	مشاور مرحومین موسوی: رهبری گفت ابطال انتخابات خط قرمز است. موسوی گفت حق مردم! / BBC ۹۷/۱۰/۱۲	استبداد رهبری و سرکوب مردم			
۱۴	پیگیری توزیع غیر قانونی پول توسط دولت ایران قبل از انتخابات ۸۸ / BBC ۹۰/۳/۲	خریدن رای مردم			
۱۵	قربانیان حوادث پس از انتخابات ۸۸: پرونده ها مسکوت و خاموش / BBC ۹۲/۳/۲	کشتار معترضان و منع جواز پیگیری			
۱۶	چرا راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال برای حکومت ایران اهمیت داشت؟ / BBC ۹۶/۱۱/۲۲	منافع حکومتی تظاهرات ها			
۱۷	موج جدید بازداشت ها در آستانه راهپیمایی ۲۲ بهمن. / BBC ۸۸/۱۱/۱۸	سرکوب صدای مخالفین			
۱۸	پانزدهی با ظاهر متفاوت در تظاهرات حکومتی ایران / BBC ۹۰/۱۱/۲۳	نمایش مردمی بودن با ظاهرسازی تظاهرات			
۱۹	یک فرمانده سپاه: هر کس در ۲۲ بهمن اعتراض کند، عامل بیگانه است. / BBC ۸۸/۱۱/۱۰	تهدید مخالفین			
۲۰	برداشت آمریکا از اصرار آیت الله خامنه ای به سرکوب مخالفان. / BBC ۸۹/۹/۹	سرکوب مردم از جانب رهبری	سرکوب مخالفان بدستور رهبری	تحلیل انتخابات فرمایشی و کشتار رفراندوم خواهان	
۲۱	روزنامه های تهران: با شهدا کاسی نکنند! / BBC ۹۴/۳/۲۱	بیزاری بودن مفاهیم معنوی			
۲۲	پلیس ایران بازداشت تعدادی از معترضان روز قدس را تأیید کرد. / BBC ۸۸/۶/۲۸	حذف مخالفان در راهپیمایی ها			
۲۳	تشیع جنازه غرضان با شعارهای علیه مذاکره. / BBC ۹۴/۳/۲۷	استفاده بیزاری از شهدای جنگ تحلیلی			
۲۴	بستانه سپاه پاسداران درباره نحوه راهپیمایی ۱۳ آبان. / BBC ۸۸/۸/۱۱	حکومتی بودن راهپیمایی ها			
۲۵	تشیع جنازه محسن حججی عضو سپاه پاسداران ایران که گروه موسوم به دولت اسلامی (داعش) او را پس از اسارت در سوریه کشت، در تهران برگزار شد. / BBC ۹۶/۷/۵	تک فطنی بودن تشیع جنازه شهدا			
۲۶	حکومتی بودن راهپیمایی ها	۵+۳=۴			ح+د=۳
۲۷	تک فطنی بودن تشیع جنازه شهدا	۱۳+۵=۱۸			

۴-۳-۴. تحریم اقتصادی و پیشرفت علمی

در بُعد علمی - اقتصادی مقاومت نیز طبق آخرین گزارش مجمع اقتصاد جهانی، که هر ساله به کمک صدها متخصص علم اقتصاد تهیه و منتشر می‌شود، تولید ناخالص ملی و برابری قدرت خرید ایران با حجم ۱۵۰۰ بیلیون دلار در رتبه‌ی هجدهم دنیا؛ بالاتر از سوئیس، نروژ، اتریش، هلند، مالزی، سنگاپور و هنگ‌کنگ قرار دارد. این در حالی است که بی‌سابقه‌ترین تحریم‌های اقتصادی سده‌ی اخیر بر نظام تجاری ایران تحمیل شده و ذخیره‌ی ارزی کشور با کم‌ترین بدهی‌های جهانی در رتبه‌ی ۷ دنیا قرار دارد (World Economic, ۲۰۱۷-۲۰۱۸، صص. ۱۵۰-۱۵۱). با این وجود رسانه‌های مذکور همواره به القای فقر گسترده و توجیه‌پذیر ساختن تحریم‌های اقتصادی غرب علیه ایران پرداخته‌اند. در مساله‌ی برجام به الگوی اعطای امتیاز در ازای رفع تحریم، رویکردی مثبت نشان داده و مخاطبین را به محدودسازی هسته‌ای و فراتر از آن ترغیب داشته‌اند. طبق تحقیقات، ۳۰٪ از گزارش‌های اقتصادی BBC پیرامون برجام ذیل تاثیر مثبت رفع تحریم‌های هسته‌ای در اقتصاد بوده است که خلاف تاکیدات رهبری بر حداقلی بودن تاثیر آن‌ها و اصل بودن مدیریت داخلی است. آنان هم‌چنین با زیر سوال بردن فعالیت‌های موشکی و عدم تصویب FATF، آنان را از عوامل تشدید تحریم‌ها دانستند (نائینی، سعدی و نوروزی، ۱۳۹۶، صص. ۱۰۶-۱۱۰). هر دو شبکه، تورم سال‌های ۹۰-۹۱ را به‌جای قطعنامه‌های تحریمی ناشی از فتنه‌ی ۸۸، نتیجه‌ی عدالت‌طلبی اقتصادی دولت وقت معرفی کردند. هم‌چنین با حمایت از رویه‌ی محدودسازی صنایع هسته‌ای و تمرکز دولت بر رفع تحریم‌های خارجی، اصالت‌گفتمان اقتصاد مقاومتی و تمرکز بر تولید داخلی را به حاشیه راندند. تحریم، تورم، رکود و گرانی را نیز محصول گفتمان انقلابی و اقتصاد اسلامی خواندند. آن‌ها ضمن مضامینی هم‌چون: ۱. پیوستن به اقتصاد جهانی و تجارت آزاد، ۲. مبارزه با پول‌شویی و منع حمایت از تروریسم، ۳. تحقق اقتصاد علمی و آموزش‌های اصلاحی و ۴. مذاکرات سیاسی جایگزین جنگ و افراطی‌گری، ایرانیان را به تصویب FATF، پالرمو، ۲۰۳۰، نفوذ امنیتی - اطلاعاتی و فشار سیاسی - حقوقی غرب سوق داده‌اند. آنان با تضعیف نهاد حوزوی، از جذب منابع اقتصادی‌ای چون: وقف، خمس، زکات و صدقه مانع گردیده‌اند و با: ۱. تبلیغ مزایای تحصیل و زندگی در اروپا و آمریکا، ۲. یأس از آینده‌ی علمی و رقابت‌پذیری تولید ملی، ۳. تبلیغاتی نامیدن پیشرفت‌های تکنولوژیک کشور و ۴. القای تداوم عقب‌ماندگی ایران از توسعه غربی، نخبگان و سرمایه‌داران ایرانی را از صف دادرسی به معضلات کشور خارج می‌کنند. این رسانه‌ها جوانان را از اراده‌ی کمک به پیشرفت علمی و توسعه‌ی حقیقی ایران مایوس کرده و مناسبات غربی را آن‌طور جلوه می‌دهند که گویی تحقق پیشرفت، تنها با جلب رضایت قدرت‌های غربی و اجرای لیبرال - سرمایه‌داری ممکن است.

جدول شماره ۴- تحلیل مضمون ۲۵ شماره از گزارشات خبری شبکه بی بی سی فارسی و منوتو درباره تحریم اقتصادی و پیشرفت علمی ایران

ردیف	نقل گزارشات خبری	مضمون پایه ای	مضمون سازمان دهنده	مضمون فراگیر
۱	تامین مالی تروریسم در ایران، هزینه مالی داعش در ایران چگونه تامین میشود؟/ من و تر، اقتصاد برنامه ۱۶	تامین تروریسم عامل مشکلات اقتصادی	۱۵+۱۲+۱۰+۳	الف+ج= ۱
۲	رکود تورمی، میراث دولت عدالت محور. / BBC ۹۲/۸/۱۱	دولت عدالتخواه عامل مشکلات اقتصادی	۲۳= الف	
۳	گورخواب های گورستان نصیر آباد، همین یک گور را هم با کتک از ما گرفتند. / BBC ۹۵/۱۰/۷	ظلم اقتصادی و فقر اسفبار ایران		
۴	آثار تحریم ها بر اقتصاد ایران، ارزیابی مواضع ایران و گروه ۵+۱/ اقتصاد با من و تر	تحریم گسترده عامل مشکلات اقتصادی		
۵	پایان سالها تحریم اقتصادی، ایران دوباره به شبکه مالی جهانی باز میگردد. / BBC ۹۴/۱۰/۲۶	تشریح در پوستن به اقتصاد جهانی	نقر، تبعض و بحران اقتصادی	
۶	اقتصاد ایران در آستانه فاجعه ملی و واژه ای موهرم به نام اقتصاد مقاومتی. / BBC ۹۷/۷/۲۱	اقتصاد مقاومتی گزینه ای موهرم و ناممکن	در ایران	استقلال از اقتصاد جهانی، عامل بحران اقتصادی ایران
۷	اقتصاد ایران، گروگان اهداف ایدئولوژیک جمهوری اسلامی. / BBC ۹۷/۵/۱۳	اسلام سیاسی عامل مشکلات اقتصادی		
۸	عاقبت اقتصاد ایران، جدال چهل ساله اقتصاد آزاد و جمهوری اسلامی. / BBC ۹۷/۷/۲۸	استقلال اقتصادی ایران عامل مشکلات		
۹	مخالفت رهبر ایران با تصویب لایحه مبارزه با تامین مالی تروریسم / BBC ۹۷/۳/۳۰	مانع بهبود اقتصاد ایران رهبری است		
۱۰	ایران و بحران اقتصادی دهه ۹۰، سقوط به مادون طبقه. / BBC ۹۷/۱۰/۲۹	ایران در بحران اقتصادی و فقر	۲۴+۱۴+۹+۷	
۱۱	آینده ای نامعلوم در انتظار جامعه ایرانی، سونامی مهاجرت. / BBC ۹۶/۱۲/۱۹	فرار نخبگی برآمده از بحران اقتصادی	= ب	
۱۲	هشدارها در مورد فقر و کارتن خوابی زنان در ایران / BBC ۹۴/۳/۱۸	فقر فراگیر و زنان درگیر بحران انجمنی	اندیشه انقلاب اسلامی، عامل مشکلات اقتصادی	
۱۳	رئیس مجلس ایران: با ۲۰ میلیارد دلار قاچاق در سال، اقتصاد مقاومتی صورت نمی گیرد. / BBC ۹۵/۲/۲۰	قاچاق و موهرم بودن اقتصاد مقاومتی		ب+د= ۲
۱۴	اقتصاد مقاومتی بازگشت پیروزمندانه به قبل از انقلاب است. / BBC ۹۶/۱/۱۶	بازگشت جمهوری اسلامی به پهلوی		
۱۵	رئیس کمتته امداد: ۱۱ میلیون نفر در ایران زیر خط فقر زندگی میکنند. / BBC ۹۵/۱۲/۸	فقر فراگیر و بحران گسترده اقتصادی	۸+۵+۴= ج	
۱۶	برنامه هسته ای پر هزینه ایران چه نفعی برای ملت و حکومت دارد؟ / BBC ۹۳/۷/۱۶	نقص الزام پیشرفت هسته ای ایران	استقلال اقتصادی عامل مشکلات	اندیشه اسلام انقلابی، عامل فقر و نسداد اقتصادی
۱۷	روزنامه های تهران: آتش بس سوریه و فقر گسترده تر از گورخوابی / BBC ۹۵/۱۰/۱۱	ارتباط فقر در ایران با دفاع از سوریه		
۱۸	صدای رنج کولبران ایرانی لب مرز، گفتگر با نما سروسناتی کارگردان مرز نامیدی / BBC ۹۱/۹/۲۴	فقر فراگیر و محاقبت عمل قاچاقچیان	۲۲+۱۷+۱= د	
۱۹	هفت میلیون نفر در حاشیه شهر ها زندگی می کنند. / BBC ۸۷/۱۲/۳	تبعض اقتصادی و فقر در ایران	حمایت از سوریه و تروریسم، عامل فقر	
۲۰	دبدبان حقوق بشر: دولت ایران حقوق کارگران را پامال میکند. / BBC ۹۲/۲/۱۰	ظلم بر کارگران و تبعض اقتصادی		
۲۱	آیت الله مکارم شیرازی: فقر در کشور پنداد میکند. / BBC ۸۹/۶/۱۲	فقر گسترده به افغان مراجع دینی	۲۵+۱۶+۱۱= ه	د+و= ۳
۲۲	ظریف: پولتورسی گسترده در جمهوری اسلامی ایران یک واقعیت است / BBC ۹۷/۸/۲۱	فساد عامل منوعیت تصویب FATF	علمی و توسعه تکنولوژیک ایران	توهم پیشرفت و راهگشایی اقتصاد مقاومتی
۲۳	دست کم ۲۰۰ هزار کودک زیر ۶ سال ایران سوء تغذیه دارند. / BBC ۹۱/۱۲/۲۸	بحران فقر و گرسنگی در ایران		
۲۴	اقتصاد ایران چهل سال بعد، خوب شد یا بد شد که انقلاب شد؟ / BBC ۹۷/۱۲/۵	نتیجه انقلاب اسلامی فقر و تبعض اقتصادی	۱۳+۶= و	
۲۵	رشد علمی ایران، واقعیت یا تبلیغات دولتی؟ / BBC ۹۲/۱/۲۵	تبلیغاتی بودن ادعای رشد علمی ایران	آیده ای موهرم	

۵-۳-۴. زنان و فرهنگ ایرانی-اسلامی

در بُعد فرهنگی مقاومت، تمرکز این دو شبکه معطوف به تغییر در رفتار دینی زنان ایرانی است؛ لذا برنامه‌های تلویزیونی «من و تو» و اخبار بی‌بی‌سی فارسی، القاگر موارد ذیل به‌عنوان معضلات فرهنگی ایران هستند: ۱. اجباری بودن حجاب زنان، ۲. عدم شرعیت ازدواج سفید، ۳. حق طلاق و حضانت مردان، ۴. ارث و دیه‌ی اسلامی زنان، ۵. ممنوعیت ترانه‌خوانی زنان، ۶. منع ورود زنان به استادیوم، ۷. منع روابط آزاد جنسی، ۸. تقبیح هم‌جنس‌گرایی، ۹. حسن‌خانه‌داری، شوهرداری، فرزندداری و مادری زنان، ۱۰. عدم نفوذ زنان در مناصب ارشد سیاسی و قضائی کشور و ۱۱. جواز چندهمسری به آقایان.

«من و تو» به طرز آشکار علیه خانواده‌ی اسلامی فعالیت دارد و هر دو رسانه در جهت استحاله‌ی فرهنگ ایرانی و تضعیف عقاید اسلامی حرکت می‌کنند. آنان در پس تشویق به حضور اجتماعی زنان، درصدد ترویج روابط نامشروع و به‌تدریج فروپاشی کارکرد خانواده‌اند تا در فقدان تربیت مادرانی متدین، نسلی غیردینی پرورش دهند. از این‌رو فعالیت هر دو شبکه و به‌طور خاص، برنامه‌های تلویزیون «من و تو» در مسیر تثبیت موضوعات زیر است: ۱. تحقیر پوشش اسلامی و رعایت حجاب عفیفانه دختران، ۲. نفی ارزش مادری-همسری، ۳. زیرسوال بردن جایگاه ازدواج و لزوم تعهد به خانواده، ۴. تبلیغ موسیقی لهوی، تفریحات غربی و روابط باز جنسی، ۵. تمجید از سفرهای خارجی، برندپوشی، مدگریدی، خرید خودرو لوکس و منازل اشرافی، ۶. تبلیغ یوگا (به‌جای نماز)، فیتنس و رقص برای زنان، ۷. ترویج غیرمستقیم طالع‌بینی، عرفان‌های نوظهور و باز نمودن راه ورود اجنه به زندگی افراد، ۸. تشویق به نگهداری سگ و گربه به‌عنوان عضوی از افراد خانواده (در معنویت‌زدایی و التیام رنج افسردگی)، ۹. منفعل، بی‌سواد، مظلوم و غیرمردنی خواندن زنان خانه‌دار و ۱۰. تقبیح ازدواج در سنین نوجوانی، عادی‌سازی ازدواج سفید و زندگی مجردی.

در نهایت تلویزیون «من و تو» در تحقق اهداف ذیل، نقشی پررنگ ایفا نموده است: ۱. نفی ارزش‌ها و سنن ایرانی، ۲. طرد احکام و عقاید اسلامی، ۳. تبلیغ شهوت و لذت‌جویی، ۴. تحسین و تأیید خودنمایی و خودخواهی، ۵. ترویج مسئولیت‌گریزی و ۶. القای نسبی بودن اخلاق.

هدف آشکار این رسانه‌ها، ترویج مصرف‌گرایی و ترغیب به زندگی تجملی است. آنان با تبلیغ جذابیت‌های زندگی رفاه‌طلبانه و مطلوب‌نمایی حیات عیاشانه، انتظارات اقتصادی خانواده‌ها را بالا می‌برند تا از احساس رضایتمندی‌شان بکاهند؛ مخاطبین خود را با معیارساختن احساس خوشی و آسودگی، به زیرپا‌گذاردن هر ممنوعیت اخلاقی دعوت می‌کنند. بنابراین رویکرد اصلی برنامه‌های فرهنگی آنان معطوف به مشغول‌ساختن زنان و جوانان ایرانی به بی‌بندوبارمآیی، غرب‌سالاری و راحت‌طلبی برای گرفتن هویت ایرانی و عقیده‌ی مقاومت است.

جدول شماره ۵- تحلیل مضمون ۲۵ شماره از گزارشات خبری شبکه بی بی سی فارسی و متون دربارہ زنان و فرهنگ ایرانی - اسلامی

ردیف	نقل گزارشات خبری	مضمون پایه ای	مضمون سازمان دهنده	مضمون فراگیر
۱	جواب یا سالومه، نگهداری از سگ در ایران / خلوت سگ ها / من و تو پلاس، بار سگها / من و تو	تبلیغ نگهداری از سگ در منازل	۵۶۶۷۴۱۵+۱۸ ۲۲+۲۳+ الف	الف- ۱
۲	سمت نو قسمت ۹، حفرق ترنس ها و رنگین کماتی ها، فمینست ها و ترنس ها به زبان ساده / من و تو	عادی سازی همجنس گرایی و فمینیسم	تشویق به حضور خنثیانی زنان به سبک غربی	تشویق به حضور خنثیانی زنان با سبک غربی
۳	من و تو پلاس، احترام به عقاید و غسل تعمید سگ ها از زبان دکتر مترا پاک / من و تو	ترویج پلورالیسم و اخلاق نسبی		
۴	ربرتاژ، ازدواج با کودکان و راهکارهای مبارزه با آن / من و تو	تفحیح ازدواج در نوجوانی		
۵	شبکه نم ۸، سالها ممنوعیت زنان برای ورود به استادیوم و منع دوچرخه سواری بانوان / من و تو	تفحیح عدم حضور زنان در منظر عمومی		
۶	سکسی ترین زن های دنیا در برنامه Hollywood Report / من و تو	تبلیغ تصویر جنسی و الگوسازی بازیگران		
۷	اسطوره مد، مک کورتین، آزاده در دنیای مد و فشن / من و تو	ترویج مدهای غربی در پوشش بانوان		
۸	چراکه نه، آداب و رسوم خانواده های اصیل انگلیسی / من و تو	تبلیغ و عادی سازی سبک زندگی غربی		
۹	من و تو پلاس، بوگای شناور و تاثیر موسیقی در زندگی / من و تو	تبلیغ بوگا و موسیقی	نمایش زیباییهای زندگی اشرافی و شاهانه	ب+ و- ۲
۱۰	اقتصاد با من و تو، هزینه مناسبت های مذهبی / من و تو	تفحیح اسراف در مراسمات دینی		
۱۱	تاریخ فراموش شده، پارسبان / هرگز نخواب کوروش، جشن های ۲۵۰۰ ساله / من و تو	بزرگداشت شاهنشاهی در مقلد اسلام		
۱۲	تونل زمان، دستاوردهای اقتصادی و اجتماعی ایران در عصر پهلوی / من و تو	تفحیح از خدمات دوران پهلوی		
۱۳	تونل زمان، جشن عروسی جمعیت خیره فرح پهلوی / من و تو	تفحیح خدمت رسانی و خیری خانواده پهلوی		
۱۴	بهترین بهترین ها، ابی، لیلیا فروهر، گرگوش، مهستی، شماعی زاده، قمشلی / من و تو	الگوسازی خواننده های لس آنجلس	تبلیغ موسیقی و بوگا	ج+ و- ۲
۱۵	جواب یا سالومه، تفکک جنسیتی، سانسور / من و تو	تفحیح سانسور و رعایت محرمیت		
۱۶	خانه های رویایی با برادران اسکات، نانسی و رواندا / من و تو	تبلیغ زندگی اشرافی و لوکس		
۱۷	بفرمایند شام، بهترین های تروزی / من و تو	عادی سازی رولپت و مصرف گرایی	تبلیغ سگ، موسیقی و بوگا	ج+ و- ۲
۱۸	خشونت علیه زنان در ایران / BBC ۹/۵/۹۱	اثبات ظلم بر زنان در ایران اسلامی		
۱۹	دشواری های بهائی بودن در ایران / BBC ۳/۳/۹۵	تفحیح ظلم بر فرقه ها		
۲۰	دادن حق طلاق به زنان، نظرات شما / BBC ۸/۲۴/۹۲	مستکاری احکام و تشکیک در مذهب		
۲۱	مستند آواز بی سرزمین، نگاه به مشکلات آوازخوانی زنان در ایران / BBC ۱۲/۱۵/۹۲	ترغیب به آواز خوانی زنان	نقض تابوهای دینی و عادی سازی بی اخلاقی	د+ ز- ۲
۲۲	زنان در آزادی، از پوشش اختیاری تا سکرهای اجباری / BBC ۸/۲۵/۹۷	تفحیح حجاب و اختنخارات زنان مذهبی		
۲۳	تجربه انواع آزار جنسی زنان در ایران / BBC ۱۱/۳/۹۴	تفحیح فساد و خشونت جنسی در جامعه		
۲۴	با په پای کدام کشور مشروب می نوشد؟ / BBC ۱۰/۱/۹۵	ترغیب به نوشیدن مشروبات الکلی		
۲۵	آیا سگ واقعا نجس است؟ / BBC ۴/۱۶/۹۰	تشکیک در احکام و اعتقادات دینی		

نتیجه

در سال‌های اخیر، نظام سلطه‌ی جهانی، وظیفه‌ی تبلیغات رسانه‌ای علیه مقاومت داخلی جمهوری اسلامی ایران را به شبکه‌هایی از قبیل بی‌بی‌سی فارسی و من و تو سپرده است. بی‌بی‌سی، مدیریت اخبار علیه ابعاد سیاسی - امنیتی - اقتصادی مقاومت ایران را پذیرفته و من و تو، استحاله فرهنگی - اجتماعی آن را قبول کرده است. این دو رسانه میزان اعتنا به هر موضوع را با سیاست‌های کلی‌شان تطبیق می‌دهند و در هر زمان، بسته به اهداف کلی خود، پرداختن به مساله‌ای را گزینش می‌کنند. آنان با سنجش موثرترین نوع ورود به هر موضوع، ضمن حفظ جذابیت کلی برنامه، عناوین و محتوایی را به کار می‌گیرند که در نهایت، نظر مطلوب‌شان را اثبات نمایند. آنان برای هر طیف از مخاطب ایرانی، برنامه‌ای مجزا ترتیب داده و در جذب هر صنف از جامعه، محرک خاصی را تنظیم می‌کنند. به عنوان مثال، جذابیت‌های بصری «من و تو» و القای حس آزادی، چاشنی عادی‌سازی هنجارشکنی‌هایش می‌شود و استفاده از چند میهمان ظاهراً هم‌سو با جمهوری اسلامی، بهانه‌ی پیگیری مناظرات خبری بی‌بی‌سی از سوی موافقان نظام می‌گردد.

یافته‌های تحلیل محتوایی پژوهش این است که هر دو رسانه در بعد سیاسی مقاومت جمهوری اسلامی، ولایت‌فقیه و شورای نگهبان را که اصلی‌ترین پیکره‌ی نظام سیاسی مقاومت تعریف می‌شوند، متهم به نوعی دیکتاتوری، قدرت‌طلبی و فساد ساختاری می‌کنند. همچنین سپاه پاسداران و نیروی قدس را به عنوان اصلی‌ترین مظاهر امنیت و عزت مقاومت ایرانی، عناصری مداخله‌گر در اقتصاد و سیاست و تنش‌آفرین برای امنیت منطقه‌ای می‌خوانند. علاوه بر این، علت حضور آمریکا در منطقه را ماجراجویی‌های سپاه و توانایی‌های نظامی غرب را بیش از قدرت پاسخ‌گویی سپاهیان تصویر می‌کنند. در بُعد اجتماعی مقاومت، انتخابات دوره‌ای و راهپیمایی‌های سالانه‌ی انقلابی را - به عنوان نماد مردم‌سالاری جامعه‌ی ایران - صرفاً نمایشی تشریفاتی در ابقای نظام و حضوری فرمایشی برای مشروعیت‌سازی حکومت نمایش می‌دهند. در سنجش رکن علمی - اقتصادی مقاومت نیز عملکرد هر دو رسانه در جهت بزرگ‌نمایی آثار منفی تحریم‌ها و معطوف نمودن ذهن مخاطبین به راه‌گشایی مذاکره با غرب معطوف است. به علاوه آنان تردیدی عمیق و یأسی آشکار را نسبت به گفتمان اقتصاد مقاومتی، امکان پیشرفت علمی و خودکفایی ملی ایران بروز می‌دهند. رویکرد این دو رسانه به وجه فرهنگی مقاومت نیز در جهت هدف‌قراردادن تقیدات اخلاقی - عبادی اسلام و مظاهر هویتی - سنتی ایرانی است. در این بُعد، فعالیت شبکه من و تو بر تغییر رفتار زنان و تخریب عناصر منتهی به

تشکیل و تحکیم خانواده دینی تمرکز دارد؛ لذا نتیجه‌ی تبلیغات فرهنگی آن، فساد اجتماعی، فروپاشی خانواده و تربیت نسلی دین‌گریز، غرب‌دوست و منفعل خواهد بود. می‌توان گفت که رسانه‌های فارسی‌زبان بی‌بی‌سی فارسی و تلویزیون من‌وتو نسبت به عناصر مقاومت در جمهوری اسلامی ایران، رفتاری آگاهانه و رویکردی تخریبی دارند. در آخر متکی بر یافته‌های پژوهش، بیان این تئوری قابل دفاع خواهد بود که نظام سلطه با ابزار رسانه‌ای خود، ذیل استعمار فرانو، همواره به‌طور فعال با گفتمان مقاومت در تقابل است و علیه اصلی‌ترین مظاهر آن با هشجاری و برنامه‌ریزی دقیق عمل می‌کند. هدف او شکست روحیه‌ی مقاومت ملل مسلمان و تسلیم‌سازی دولت‌های ضد استکباری در برابر جهانی‌سازی سلطه‌ی غربی است.

جدول شماره ۶- مدل نهایی تحلیل مضمون ۱۲۵ شماره از گزارشات خبری شبکه بی بی سی فارسی و منوتو

ردیف	شاخصه های مقاومت	مضامین فراگیر مقاومت در تصویر رسانه های فارسی زبان انگلستان	مدل تصویری BBC, MANOTO	مفهوم اصلی
۱	سپاه و	دخالت سپاه در سیاست داخلی و خارجی کشور	ناتوان،	مقاومت
۲	نیروی قدس	منفعت مالی و سوء استفاده اقتصادی سپاه	مداخله جو و	
۳	ایران	ناتوانی سپاه در تامین امنیت کشور	سو استفاده گر	
۴	رهبری	استبداد قانونی رهبری از طریق شورای نگهبان	مستبد	نظریه مقاومت
۵	و	هویت دوگانه و فساد پنهان رهبری	و مودی،	
۶	شورای	عدم صلاحیت علمی و رویه غلط رهبری	فاسد و	
۷	نگهبان	ولایت جعلی و عدم محبوبیت رهبری	منفور	
۸	انتخابات و	تحمیل انتخابات فرمایشی و کشتار فراندوم خواهان	فرمایشی	آیت الله خامنه ای (دامت برکاته)
۹	راهپیمایی	تغییر رای مردم و تحمیل افکار انقلابی	و	
۱۰	های مردمی	حکومت ساز بودن راهپیمایی ها و سوء استفاده از مقدسات	حکومتی	
۱۱	تحریم	استقلال از اقتصاد جهانی، عامل بحران اقتصادی ایران	انقلاب	
۱۲	اقتصادی و	اندیشه اسلام انقلابی، عامل فقر و فساد اقتصادی	منزوی،	
۱۳	پیشرفت علمی	توهم پیشرفت و راهگشایی اقتصاد مقاومتی	توهم مقاومت	
۱۴	زنان و	تشویق به حضور خیابانی زنان با سبک غربی		زندگی غربی در خط لذت و آسودگی
۱۵	فرهنگ	نمایش زیباییهای زندگی اشرافی و شاهانه		
۱۶	ایرانی -	تبلیغ سگ، موسیقی و بوگا		
۱۷	اسلامی	نقض تابوهای دینی و عادی سازی بی اخلاقی		

منابع

- اروشا، و. و پورقلی، ع. (۱۳۸۳). تسخیر قلمرو روانی و اطلاعاتی، راهی برای کسب پیروزی. در *مطالعات عملیات روانی*، پاییز، شماره ۶، صص. ۱۶۲-۱۰۷.
- افضلی، ر؛ دستجردی، ک. و دشتی طالش، م. (۱۳۹۵). بررسی و تحلیل پیامدهای ژئوپلیتیکی بحران سوریه بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران. در: *جغرافیا*، پاییز، شماره ۵۰، صص. ۳۶۸-۳۴۵.
- امیدعلی، م. (۱۳۹۱). نقش شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان در تغییر سبک زندگی جوانان ایرانی. در: *مطالعات جوان و رسانه*، تابستان، شماره ۵، صص. ۶۵-۴۹.
- آشنا، ح. (۱۳۸۲). دیپلماسی عمومی، تأمین منافع ملی از طریق اطلاع‌رسانی. در *چشم‌انداز ارتباطات فرهنگی*، مرداد، شماره ۲۰، صص. ۱۲-۱۸.
- آقاسی، م. شبابی، م. و صفوی، ح. (۱۳۹۰). عوامل جذابیت شبکه من و تو از منظر دانشجویان. در: *جامعه‌پژوهشی فرهنگی*، پاییز و زمستان، سال دوم، شماره ۲، صص. ۵۴-۳۵.
- باقری، ق. (۱۳۹۰). *بررسی تأثیر سیاسی شبکه‌های ماهواره‌ای بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران (مطالعات موردی شبکه BBC و VOA)* (پایان‌نامه). تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی.
- تاجیک، م. ر. (۱۳۸۹). *نشانه‌شناسی، نظریه و روش*. تهران: پژوهشنامه علوم سیاسی، پاییز، شماره ۲۰، صص. ۴۰-۷.
- تربتی، س و نصیریان، ف. (۱۳۹۱). بررسی میزان و عوامل اعتماد شهروندان جوان تهران به تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی. در *مطالعات رسانه‌ای*، تابستان، دوره ۷، شماره ۱۷، صص. ۸۷-۷۹.
- حسنی رستم‌آبادی، م. (۱۳۹۲). *نگرش متخصصان ارتباطات در خصوص نقش تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی در جنگ نرم علیه ایران (پایان‌نامه)*. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، گروه علوم ارتباطات، کارشناسی ارشد.
- ریتزر، ج. (۱۳۷۴). *نظریه‌های جامعه‌شناسی در دوران معاصر*. (م، ثلاثی، مترجم). تهران: انتشارات علمی.
- زابلی‌زاده، ا. (۱۳۹۰). *بی‌بی‌سی فارسی و انتخابات ۸۸ ایران*. تهران: نشر خبرگزاری فارس.
- ساعی، ا. (۱۳۸۵). مقدمه‌ای بر نظریه و نقد پسااستعماری. در *سیاست*، پاییز، شماره ۷۳، صص.

- ۱۳۳-۱۵۴.
- سعید، ا. (۱۳۸۲). فرهنگ و امپریالیسم: بررسی فرهنگی سیاست امپراتوری. (ا. افسری، مترجم). تهران: مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، توس.
- سعیدی، ر. و مقدم‌فر، ح.ر. (۱۳۹۳). منابع قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران. در *مطالعات قدرت نرم، پاییز و زمستان، سال چهارم، شماره ۱۱*، صص. ۱۰۷-۱۲۶.
- شهابی، م. و جهانگردی، م. (۱۳۸۷). خاستگاه اجتماعی الگوهای استفاده از تلویزیون‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان در میان مخاطبان (تهرانی)، در *تحقیقات فرهنگی ایران، تابستان، شماره ۲*، صص. ۲۳-۵۶.
- عباسی، م. و نوروزی فیروز، ر. (۱۳۹۷). نقش رسانه‌ها در توسعه هنجارهای حقوق بشر در عصر جهانی شدن. در *علوم خبری، شماره ۲۷*، صص. ۴۹-۶۶.
- علیزاده، ع. و زردار، ز. (۱۳۹۶). عوامل مؤثر بر تماشای شبکه ماهواره‌ای من و تو توسط جوانان. در *مطالعات رسانه‌های نوین، زمستان، شماره ۱۲*، صص. ۳۱-۶۵.
- قزل‌سلفی، م.ت. و میرخشخو، آ. (۱۳۸۹). اسلام رسانه‌ای، رویکرد رسانه‌ها به اسلام در چارچوب نظریه پسااستعماری ادوارد سعید. در *رسانه، تابستان، شماره ۸۲*، صص. ۵-۲۰.
- لاتوش، س. (۱۳۷۹). غربی‌سازی جهان. (ف. مشتاق‌صفت، مترجم). تهران: سمت.
- محبوبی، ق؛ ارمغان، ز. و اکرمی، ط. (۱۳۹۲). تحلیل برنامه‌های شبکه تلویزیونی من و تو و تکنیک‌های ارتباطی به‌کارگرفته‌شده در اتاق پیام. در: *مطالعات عملیات روانی، زمستان، شماره ۳۸*، صص. ۲۵-۴۰.
- محسنیان راد، م. (۱۳۸۱). بازخوانی نخستین پژوهش ایرانی درباره برنامه‌های ماهواره‌ای تلویزیون از آسیا. در *پژوهش‌های ارتباطی، تابستان و پاییز، شماره‌های ۳۰ و ۳۱*، صص. ۲۷۸-۳۱۲.
- محمدخانی ملکوه، م. (۱۳۹۰). بررسی ساختار و محتوای برنامه‌های شبکه تلویزیونی ماهواره‌ای بی‌بی‌سی فارسی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- محمدی، م. (۱۳۹۲). اسلام‌گرایی: گفتمان مقاومت. در *جامعه‌شناسی تاریخی، دوره پنجم، شماره ۲*، صص. ۷۱-۹۲.
- مهدی‌زاده، م. و علیزاده، ع. (۱۳۹۲). مقایسه برساخت رسانه‌ای منازعه سوریه در اخبار

- تلویزیونی صداوسیما ج.ا.ا و بی‌بی‌سی فارسی. در علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی، زمستان، شماره ۶۳، صص. ۳۳-۸۰.
- ناطق‌پور، م. و واعظ، م. (۱۳۹۵). تاثیر سیاست خارجی انگلستان بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران. در سیاست دفاعی، تابستان، شماره ۹۵، صص. ۷۳-۱۰۸.
- نائینی، ع.م؛ سعدی، م.ع. و نوروزی، ر. (۱۳۹۶). عملیات روانی بی‌بی‌سی فارسی با مضمون تحریم‌های اقتصادی علیه ایران. در مدیریت بحران و وضعیت اضطراری، تابستان، شماره ۳۲، صص. ۸۳-۱۱۲.
- نصرالهی، ا. (۱۳۹۳). راهنمای پوشش خبری در رسانه‌ها. تهران: خبرگزاری فارس.
- نصرالهی، ا. و سلطانی‌پور، س. (۱۳۹۱). بررسی مقایسه‌ای بی‌طرفی در انتشار اخبار ایران در شبکه‌های بی‌بی‌سی فارسی، من و تو، تلویزیون سراسری و شبکه خبر ایران. در فصلنامه فرهنگ ارتباطات، بهار، شماره ۵، صص. ۱۰۷-۱۳۶.
- نیک‌ملکی، م؛ مجیدی، ح. و خانی‌ملکوه، م. (۱۳۹۴). تاثیر شبکه‌های ماهواره‌ای بر فرهنگ سیاسی. مطالعات ملی، تابستان، شماره ۶۲، صص. ۹۵-۱۱۲.
- وبستر، ف. (۱۳۹۰). نظریه‌های جامعه‌اطلاعاتی. (ا. قدیمی، مترجم). تهران: نشر بین‌الملل (دفتر تبلیغات اسلامی).
- ویندال، س؛ سیگنایزر، ب. و اولسون، ج.ت. (۱۳۷۶). کاربرد نظریه‌های ارتباطات. (ع.ر. دهقان، مترجم). تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ای.
- هینس، ج. (۱۳۸۱). دین، جهانی‌شدن و جهان سوم. (د. کیانی، مترجم). تهران: بازتاب اندیشه.
- یارمحمدی، ح.ر. و احمدی‌حاجی، م. (۱۳۹۴). مطالعه جهت‌گیری و نحوه پوشش اخبار بحران داعش در سایت‌های ایرنا، بی‌بی‌سی فارسی و صدای آمریکا. در مطالعات جامعه‌شناسی، تابستان، شماره ۲۷، صص. ۸۱-۱۰۰.
- Attride-Stirling, J. (2001). *Thematic networks: an analytic tool for qualitative research*. Sage Publications.
- Berenkoetter, F. & Williams, M.J. (2007). *Power in World Politics*. London: Routledge.
- Cassese, A. (1950). *Self-Determination of People: A Legal Reappraisal*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Deoring, J.W. & Rogers, E.M. (1996). *Agenda-setting. Thousand Oaks (Communication Concepts)*. California: Sage Publications.

- Nye, J.S. (2004). *Power in the Global Information Age: From Realism to Globalization*. London: Routledge, Vol. 1.
- Selznick, B.J. (2008). *Global Television: Co-producing Culture (Emerging Media: History, Theory, Narrative Series)*. [Article]. - California : Sage Publications, 1996. - p. 152.
- World Economic Forum The Global Competitiveness Report 2017–2018. The World Economic Forum within the framework of the System Initiative on Shaping the Future. S. Klaus (Ed.). Columbia: Columbia University.

منابع اینترنتی

- Softpower30 [Online] .31 May 2019 Available at:<https://softpower30.com/country/united-kingdom/>.
 - New York Times [Online]. 20 February 2002. Available at:<https://www.nytimes.com/2002/02/20/world/nation-challenged-hearts-minds-bush-will-keep-wartime-operation-promoting.html>.
 - <https://www.bbc.com/persian>
 - <https://www.manototv.com/video>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۷/۱۲/۳). هفت میلیون نفر در حاشیه شهرها زندگی می‌کنند. قابل دسترس در:
- https://www.bbc.com/persian/iran/2009/02/090221_ka_slumdog_iran
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۲/۲۶). چگونه شورای نگهبان نهادی قدرت ساز شد؟ قابل دسترس در:
- https://www.bbc.com/persian/iran/2009/05/090516_ba-ir88-guardian-council
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۳/۱۳). نگاهی دیگر: ولایت منهای فقاها؟ اجتهاد رهبری مناقشه ای بی فرجام. قابل دسترس در:
- https://www.bbc.com/persian/iran/2009/06/090603_ra_khamenei
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۳/۱۵). بیت آیت الله خامنه ای در حقیقت از دفتر ریاست جمهوری قوی تر است. قابل دسترس در:
- https://www.bbc.com/persian/iran/2009/06/090605_ra_mkh_khamenei
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۳/۲۹). هشدار آیت الله خامنه ای در مورد ادامه تظاهرات خیابانی. قابل دسترس در:
- https://www.bbc.com/persian/iran/2009/06/090619_he_ir88_khamenei
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۴/۱۸). گاردین: 'بسیج در کنترل پسر خامنه ای است'. قابل دسترس در:
- https://www.bbc.com/persian/iran/2009/07/090708_si_ir88_khamenei_basij

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۶/۲۸). پلیس ایران بازداشت تعدادی از معترضان روز قدس را تأیید کرد. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2009/09/090919_ka_police_qods_rally

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۸/۱۱). بیانیه سپاه پاسداران در مورد نحوه راهپیمایی ۱۳ آبان. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2009/11/091102_he_ir88_aban_pasdar

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۱۰/۱۰). یک فرمانده سپاه: هر کس در ۲۲ بهمن اعتراض کند، عامل بیگانه است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2010/01/100130_117_22bahman_sepah

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۱۰/۱۸). موج جدید بازداشت‌ها در آستانه راهپیمایی ۲۲ بهمن. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2010/02/100207_108_new_wave_detentions

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۸/۱۲/۸). مستند محسن مخملباف 'رازهای زندگی خامنه‌ای'. قابل دسترس در:

<https://www.youtube.com/watch?v=aP-JY13w3V4>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۹/۶/۸). کروی: دستان شورای نگهبان آلوده خیانت به رای مردم است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2010/08/100829_u03-karroubi-election-demonstration-guardian

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۹/۶/۱۲). آیت‌الله مکارم شیرازی: فقر در کشور بیداد می‌کند. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2010/09/100831_144_makarem

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۸۹/۹/۹). برداشت آمریکا از 'اصرار' آیت‌الله خامنه‌ای به سرکوب مخالفان. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2010/11/101130_ra_wikileaks_iran_green

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۰/۲/۱۶). آیا سگ واقعاً نجس است؟. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2011/05/110505_u03_mf_dog_unclean

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۰/۳/۴). پی‌گیری 'توزیع غیرقانونی پول' توسط دولت ایران قبل از انتخابات ۸۸. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2011/05/110525_139_majlis_investigation_presidential_election

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۰/۶/۲۴). علی خامنه‌ای از نگاه خواهر زاده اش. قابل دسترس در:
https://www.bbc.com/persian/iran/2011/09/110916_113_khamenei_mahmoud_moradkhani

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۰/۸/۱۴). تئوری محذوریت آیت‌الله خامنه‌ای. قابل دسترس در:
https://www.bbc.com/persian/iran/2011/10/111026_139_khamenei_constraints_leader_motahari

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۰/۱۰/۲۳). بانوانی با ظاهر متفاوت در تظاهرات حکومتی ایران. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2012/02/120212_139_analysis_women_22_bahman-rally

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۰/۱۰/۲۶). آیت‌الله خامنه‌ای؛ مرد فضاهای خالی؛ برای کسب قدرت عجله نداشته، اما هرگز از نردبان قدرت یک پله هم پایین نیامده است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2011/09/110917_bsh_khamenei
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۱/۴/۱۸). قانون اساسی ایران؛ خلاصه در چند اصل، همه برای یک نفر؟. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2012/07/120708_jb_guardian_council_analysis

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۱/۷/۲۶). ارباب‌سیر اتهام توطئه برای ترور سفیر عربستان با همدستی سپاه قدس را پذیرفت. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2012/10/121017_110_arbabsiar_pleads_guilty
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۱/۹/۲۴). صدای رنج کولبران ایرانی لب مرز؛ گفتگو با نیما سروسستانی، کارگردان 'مرز ناامیدی'. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/arts/2012/12/121214_141_cinema_nima_sarvestani_review
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۱/۱۰/۱۷). رهبری که دیگر 'فصل‌الخطاب' نیست. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/02/130205_139_analysis_leader_khamenei_parpanchi

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۱/۱۰/۱۹). علی سعیدی: وظیفه ذاتی سپاه مهندسی معقول و منطقی انتخابات است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/01/130108_139_sepah_saeidi_ir92election

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۱/۱۰/۲۳). حداد عادل: مجتبی‌خامنه‌ای کامیون‌طلا به ترکیه نبرده

است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/01/130112_145_haddad_mojtaba_khamenei

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۱/۱۲/۲۸). 'دست کم ۲۰۰ هزار کودک زیر شش سال ایران سوء تغذیه دارند'. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/business/2013/03/130318_157_iran_food_poverty

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۱/۹/۵). 'آمار سیاه' خشونت علیه زنان در ایران. قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/iran-48662771>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۱/۲۵). رشد علمی ایران؛ واقعیت یا تبلیغات دولتی. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/science/2013/04/130414_101_chemistry_iran

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۲/۱۰). دیده بان حقوق بشر: دولت ایران حقوق کارگران را پایمال می کند. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/04/130430_103_hrw_workers_rights

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۳/۴). قربانیان حوادث پس از انتخابات ۸۸: پرونده ها مسکوت و خانواده ها خاموش. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/05/130525_ir92_88election_protests_victims

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۳/۱۲). عارف: در انتخابات ۸۸ تخلف های آشکار اتفاق افتاد. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/mobile/iran/2013/06/130602_145_ir92_aref_88_election_critique

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۵/۲۰). حجاریان: در انتخابات ۸۸ نه تقلب شد نه تخلف؛ تدلیس سیستماتیک بود. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/08/130811_me_hajarian

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۷/۱۵). چرا آمریکا در ذهن آیت الله خامنه ای چنین تصویری دارد؟. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/10/131007_123_iran_usa_khamenei_leader_history

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۲/۷/۲۱). انتقاد فرمانده سپاه از 'مدعیان موافقت امام با تعطیلی شعار مرگ بر آمریکا'. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/10/131013_139_jafari_rafsanjani_usa

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۲/۸/۲). احمد خاتمی بار دیگر بر ادامه شعار "مرگ بر آمریکا" تاکید کرد. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2013/10/131024_130_death_america_motto_reaction

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۲/۸/۱۱). رکود تورمی، میراث دولت عدالت محور. قابل دسترس در:
https://www.bbc.com/persian/blogs/2013/11/131102_144_nazeran_recession_inflation

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۲/۸/۲۴). دادن حق طلاق به زنان؛ نظرات شما. قابل دسترس در:
https://www.bbc.com/persian/interactivity/2013/11/131115_yt_divorce_iran

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۲/۲۵). 'کروبی همچنان انتخابات ۸۸ را مهندسی شده می‌داند'. قابل دسترس در:
https://www.bbc.com/persian/iran/2014/05/140514_u08_karoubi

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۷/۱۶). برنامه هسته‌ای پرهزینه ایران چه نفعی برای ملت و حکومت دارد؟ قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2014/10/141007_103_nuc_iran_nuclear_cost_benefit

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۸/۱۳). آمریکا نسخه برداری از پهبادش توسط ایران را 'اغراق آمیز' خواند. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2014/11/141113_u04_iran_drone
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۹/۱۶). از سهم نفت تا سهم سپاه؛ نگاهی به بودجه سال ۹۴ ایران. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2014/12/141207_126_iran_budget_1394_tables
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۹/۲۶). مستند 'روایت آیت الله منتظری از حبس تا حصر'. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=QfbIop5dM5k>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۹/۲۷). اگر آیت‌الله منتظری رهبر ایران می‌شد؟ قابل دسترس در:
https://www.bbc.com/persian/blogs/2014/12/141218_144_nazeran_montazeri_possible_leadership

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۳/۱۰/۱۲). هشدار به حضور معترضان به نتیجه انتخابات ۸۸ در انتخابات آینده. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/01/150102_145_iran_88_election_friday_prayer

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۴/۳/۱۸). هشدارها در مورد بیکاری، فقر و کارتن‌خوابی زنان در ایران.

قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/06/150607_me_women_homelessnss_iran

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۳/۲۱). روزنامه‌های تهران: با شهدا کاسی نکنید! قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/06/150610_u04_tehran_press_fb

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۳/۲۷). روزنامه‌های تهران: تشییع جنازه غواصان با شعارهای علیه

مذاکره. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/06/150616_u04_tehran_press_mb

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۶/۱۰). سرلشکر جعفری: از ابتدا قرار نبود سپاه، نیرویی نظامی باشد.

قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/09/150901_151_sepah_jaafari_politics_election

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۶/۱۸). آیت‌الله خامنه‌ای: نظارت شورای نگهبان را باید حفظ کرد.

قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/09/150909_145_khamenei_speech_israel_guardian_council

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۸/۱). مستند 'خط و نشان رهبر!' قابل دسترس در:

<https://www.youtube.com/watch?v=kJUroC9C8LE>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۹/۵). مشاور فرمانده سپاه قدس: ساخت یک سلاح هسته‌ای از

ساخت عینک آسانتر است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2015/11/151126_iran_sepah_nuclear

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۱۰/۲۰). آیا انتخابات ۹۴ 'نشان' از سلامت انتخابات ۸۸ دارد؟ قابل

دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/blogs/2016/03/160310_110_nazeran_akbarein_94_ir94_88

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۱۰/۲۶). پایان سالها تحریم اقتصادی؛ ایران دوباره به شبکه مالی

جهانی باز می‌گردد. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/business/2016/01/160116_193_imp_economy

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۱۱/۳). تجربه انواع آزار جنسی زنان در ایران. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2016/01/160122_me_sexual_harassment_iran

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۴/۱۲/۱۵). مستند آواز بی سرزمین؛ نگاه به مشکلات آوازه‌خوانی زنان

در ایران. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/arts/2016/03/160305_I93_no_lands_song
- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۲/۲۰). رئیس مجلس ایران: با ۲۰ میلیارد دلار قاچاق در سال، اقتصاد مقاومتی صورت نمی‌گیرد. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/business/2016/05/160509_I12_iran_smuggling_larijani_naja
- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۳/۳). دشواری‌های بهایی بودن در ایران. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2016/05/160523_I10_fgh_iran_bahais
- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۴/۱۱). جانشین فرمانده سپاه: صد هزار موشک در لبنان آماده شلیک به اسرائیل است. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/iran/2016/07/160701_I26_iran_lebanon_missile_iran_quds_day
- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۱۰/۱). پایه پای اهالی کدام کشور مشروب می‌نوشید؟ قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/science-38365433>
- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۱۰/۷). گورخواب‌های گورستان نصیرآباد: همین یک گور را هم با کتک از ما گرفتند. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-38442458>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۱۰/۱۱). روزنامه‌های تهران، آتش بس سوریه، و فقر گسترده تر از گورخوابی. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-38474181>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۵/۱۲/۸). رئیس کمیته امداد: ۱۱ میلیون نفر در ایران زیر خط فقر زندگی می‌کنند. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-39095669>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۶/۱/۱۶). اقتصاد مقاومتی 'بازگشت پیروزمندان' به قبل از انقلاب است. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-39489230>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۶/۳/۳۱). اعدام‌های ۶۷ و 'رهبر فراموشی'. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-40353448>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۶/۷/۵). تشییع جنازه محسن حججی، عضو سپاه پاسداران ایران که گروه موسوم به دولت اسلامی (داعش) او را پس از اسارت در سوریه کشت، در تهران برگزار شد. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-41415894>

- بی بی سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۲). درخواست احمدی‌نژاد از خامنه‌ای: برگزاری فوری انتخابات آزاد ریاست جمهوری و مجلس. قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/iran-43139830>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۳). سخنگوی شورای نگهبان احمدی‌نژاد را به تلاش برای مهندسی انتخابات ۸۸ متهم کرد. قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/iran-43151894>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۹). آینده‌ای نامعلوم در انتظار جامعه ایرانی، سونامی مهاجرت.

قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-43197175>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۱۶). 'پایان داعش!': پیروزی ایران یا ذوق‌زدگی زودگذر. قابل

دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-42809903>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۲۱). آیا عضویت آیت‌الله خامنه‌ای در خبرگان ۶۸ اثبات‌کننده

'اجتهاد' او بوده؟. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-42649951>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۲۲). چرا راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال برای حکومت ایران اهمیت

داشت؟. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-43026507>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۶/۱۰/۲۳). رویای رفراندوم، از بالادست قدرت تا کف خیابان. قابل

دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-43031336>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۳/۹). مردم سالاری به روایت رهبری؛ رهبر مسئولیت‌گریز. قابل

دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-44303555>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۳/۳۰). مخالفت رهبر ایران با تصویب لایحه مبارزه با تامین مالی

تروریسم. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-44547680>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۴/۲۷). چرا ایران پس از برجام در جذب سرمایه‌گذاران خارجی

موفق نیست؟. قابل دسترس در:

https://www.bbc.com/persian/blogs/2016/07/160717_144_nazeran_nuclear_deal_economy

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۵/۴). آیا ایران در تنش با آمریکا برگ حوثی‌ها را بازی می‌کند؟.

قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-44974676>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۵/۹). مطهری: مقصر وضع فعلی‌آنهايي هستند که با هوا کردن موشک

نگذاشتند برجام اجرا شود. قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/iran-45021673>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۵/۱۳). اقتصاد ایران: گروگان اهداف ایدئولوژیک جمهوری اسلامی.

- قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-45069006>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۶/۱۳). نماینده مجلس خواهان همه‌پرسی برای نظارت استصوابی شد.
قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-45407946>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۶/۲۹). گزارش وزارت خارجه آمریکا: حکومت ایران حامی تروریسم و عامل بی‌ثباتی است. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-45584378>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۷/۲۱). اقتصاد ایران در آستانه 'فاجعه ملی' و واژه‌ای موهوم به نام 'اقتصاد مقاومتی'. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-45849170>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۷/۲۸). عاقبت اقتصاد ایران؛ جدال چهل ساله اقتصاد آزاد و جمهوری اسلامی. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-45926367>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۸/۱۴). محمدرضا خاتمی: در انتخابات ۸۸ هشت میلیون رای به صندوق‌ها اضافه شد. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-46092799>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۸/۲۱). ظریف: پولشویی گسترده در جمهوری اسلامی ایران یک واقعیت است. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-46178141>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۸/۲۵). زنان در آزادی، از پوشش اختیاری تا سکوه‌های اجباری. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-46235942>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۹/۱). دفاع تمام عیار سپاه پاسداران از حضور ایران در جنگ یمن. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-46309294>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۱۰/۱۰). جمهوری اسلامی و 'بی‌دولتی در ایران'؛ سه قوه زیر سایه رهبر؛ قدرت مطلقه با نقاب دموکراسی و جمهوریت. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-47057549>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۱۰/۱۲). مشاور میرحسین موسوی: رهبر گفت ابطال انتخابات خط قرمز است، موسوی گفت حق مردم. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-46739238>
- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۱۰/۲۹). ایران و بحران اقتصادی دهه ۹۰: 'سقوط به مادون طبقه'. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-46931439>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۱۲/۵). اقتصاد ایران چهل سال بعد؛ خوب شد یا بد شد که انقلاب شد؟.

قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/blog-viewpoints-47351037>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۷/۱۲/۲۴). ژنرال پترائوس: قاسم سلیمانی پیام فرستاد که دیپلمات‌ها را فراموش کن، باید با من مذاکره کنی. قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/iran-47582688>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۸/۱/۶). آمریکا 'شبکه انتقال یک میلیارد دلار به سپاه پاسداران' را تحریم کرد. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-47707281>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۸/۲/۱۱). تنبیه‌الامه نائینی، صدایی متفاوت از حوزه برای آزادی ایران. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-features-48109855>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۸/۳/۱). آیت‌الله خامنه‌ای با چه استنادی منکر مسئولیت خود در برجام شده؟. قابل دسترس در: <https://www.bbc.com/persian/iran-features-48374300>

- بی‌بی‌سی فارسی (۱۳۹۸/۳/۱۴). سه دهه رهبری آیت‌الله خامنه‌ای؛ بسط قدرت خود و کوچک‌تر کردن دایره دوستان. قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/iran-48031200>

- تلویزیون من و تو. اتاق خیر / «ترویستی» خواندن سپاه چه اثری بر روابط داخلی و خارجی جمهوری اسلامی خواهد داشت؟ / عملکرد چهل ساله این نهاد نظامی وابسته به حکومت چیست؟ / سیطره نفوذ سپاه در عرصه اقتصاد و سیاست تا کجا پیش رفته است؟ / رویکرد و شالوده یک دولت در مقایسه با «دولت با تفنگ» شامل چه تفاوت‌های ساختاری است؟. قابل دسترس در: <https://www.manototv.com/news/article/17659>

- تلویزیون من و تو. شبکه نیم - قدرت سپاه / آهنگ قدرت سپاه برگرفته از آهنگ بالا. قابل دسترس در: <https://www.manototv.com/clip/1183>

- تلویزیون من و تو. اقتصاد با من و تو - قسمت ۱۳۳ / فعالیت اقتصادی سپاه / تأمین مالی تروریسم در ایران، هزینه مالی داعش در ایران چگونه تأمین میشود؟. قابل دسترس در:

<https://www.youtube.com/watch?v=uKAv2kk8M0g>

- تلویزیون من و تو. اقتصاد با من و تو / گزارش ویژه «اقتصاد با من و تو» درباره آثار اقتصادی تحریم‌ها و ارزیابی مواضع ایران و گروه ۵+۱. قابل دسترس در:

<https://www.youtube.com/watch?v=4ijNGbbiV0Y>

- تلویزیون من و تو. اتاق خبر / موضوع مرگ فریناز را «از سپاه و اطلاعات» پیگیری کنید. قابل دسترس در:
<https://www.manototv.com/news/article/2156>

- تلویزیون من و تو. چشم انداز / صعود سپاه پاسداران در قدرت - سود سلطه اقتصادی و سیاسی سپاه پاسداران. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=KEjuglFP1rc>

- تلویزیون من و تو. من و تو پلاس - جواب با سالومه / نگهداری از سگ در ایران / خلوت سگ ها / بار سگ ها. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=P4BZvVxZL1I>

- تلویزیون من و تو. سمت تو - قسمت ۹ / حقوق ترنس ها و رنگین کمانی ها، فمینیست ها و ترنس ها به زبان ساده. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=LTjEofoDuE4>

- تلویزیون من و تو. من و تو پلاس / احترام به عقاید و غسل تعمید سگ ها از زبان دکتر میترا بابک. قابل دسترس در:
https://www.youtube.com/watch?v=5iGt4Fn_xwQ

- تلویزیون من و تو. رپر تاژ / ازدواج با کودکان و راهکارهای مبارزه با آن. قابل دسترس در:
https://www.youtube.com/watch?v=exWEh_iLFg8

- تلویزیون من و تو. شبکه نیم - سری ۵، قسمت ۸ / سالها ممنوعیت زنان برای ورود به استادیوم و منع دوچرخه سواری بانوان. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=h3dsHVKjwDM>

- تلویزیون من و تو. سکسی ترین زن های دنیا در برنامه Hollywood Report. قابل دسترس در:
<https://es-la.facebook.com/manototv/posts/10152783188035979>

- تلویزیون من و تو. اسطوره مد: مک کوئین، آزاده در دنیای مد و فشن. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=MfWMBRrPZ7Kw>

- تلویزیون من و تو. چراکه نه؟ / آداب و رسوم خانواده های اصیل انگلیسی. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=A5DJq5M8XCg>

- تلویزیون من و تو. من و تو پلاس / یوگای شناور و تأثیر موسیقی در زندگی. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=8AodALdkJEw>

- تلویزیون من و تو. اقتصاد با من و تو / هزینه مناسبت های مذهبی. قابل دسترس در:
<https://www.manototv.com/news/article/8566>

- تلویزیون من و تو. تاریخ فراموش شده - پارسیان / هرگز نخواست کوروش، جنگ های ۲۵۰۰ ساله. قابل دسترس در:
<https://www.youtube.com/watch?v=W5kwS66932I>

- تلویزیون من و تو. تونل زمان / دستاوردهای اقتصادی و اجتماعی ایران در عصر پهلوی. قابل دسترس در: <https://www.youtube.com/watch?v=W5kwS66932I>
- تلویزیون من و تو. تونل زمان / جشن عروسی جمعیت خیریه فرح پهلوی. قابل دسترس در: <https://www.youtube.com/watch?v=W5kwS66932I>
- تلویزیون من و تو. بهترین بهترین ها / لیلافروهر، گوگوش، مهستی، شماعی زاده، قمیشی. قابل دسترس در: <https://www.manotv.com/episode/2224>
- تلویزیون من و تو. جواب با سالومه / تفکیک جنسیتی سانسور. قابل دسترس در: <https://www.youtube.com/watch?v=mmvnWViMvg4>
- تلویزیون من و تو. خانه های رویایی با برادران اسکات / نانسی و رواندا. قابل دسترس در: <https://www.manotv.com/episode/2134>
- تلویزیون من و تو. بفرمایید شام / بهترین های نوروزی. قابل دسترس در: <https://www.youtube.com/watch?v=In5x79nyHP8>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۸۷/۱۰/۱۹). بیانات در دیدار مردم قم به مناسبت قیام نوزدهم دی. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=5383>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۸۸/۶/۲۴). بیانات در دیدار فعالان عرصه هنر دفاع مقدس. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=8050>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۸۸/۱۱/۶). دیدار مردم مازندران در سالگرد حماسه شش بهمن. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=8678>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۰/۱/۸). بیانات در جمع مردم و کارکنان صنعت نفت عسلویه. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=11834>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۰/۳/۳). بیانات در دیدار جمعی از شاعران و ذاکرین اهل بیت(ع). قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=12537>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۰/۷/۲۷). بیانات در اجتماع مردم کنگاور. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=17674>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۰/۸/۱۴). پیام به کنگره‌ی عظیم حج. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/message-content?id=17828>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۰/۱۱/۲۱). بیانات در دیدار دیدار مسئولان نظام و میهمانان خارجی شرکت‌کننده در بیست و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی. قابل دسترس در: <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=19008>

- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۱/۱۱/۲۸). بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=22042>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۱/۳/۹). دیدار خانواده مرحوم حاج عبدالله والی با رهبر انقلاب. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/news-content?id=20035>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۵/۳/۳). بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه‌السلام. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=33172>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۵/۳/۱۴). بیانات در مراسم بیست و هفتمین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه‌الله). قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=33259>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۵/۴/۱۶). خطبه‌های نماز عید فطر. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=33739>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۵/۵/۳۱). بیانات در دیدار ائمه جماعات مساجد استان تهران. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=34109>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۵/۱۰/۱۹). بیانات در دیدار مردم قم. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=35367>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۶/۲/۲۰). بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (علیه‌السلام). قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=36490>
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۹۷/۸/۱۲). بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان. قابل دسترس در:
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=40833>

References

- Abbasi, M. And Nowruz Firooz, R. (1397 AP). The role of the media in the development of human rights norms in the age of globalization. *News Science*, (27), pp. 49-66. [In Persian]
- Afzali, R., Dastjerdi, K., & Dashti Taleshi, M. (1395). Investigating and analyzing the geopolitical consequences of the Syrian crisis on the national security of the Islamic Republic of Iran. In: *Geography*, (50), pp. 345-368. [In Persian]
- Alizadeh, A., & Zardar, Z. (1396 AP). Factors affecting young people watching you and me satellite network. *New Media Studies*, (12), pp. 31-65. [In Persian]
- Aqasi, M., Shababi, M., & Safavid, h. (1390). Factors of attractiveness of my network and you from the perspective of students. In: *Cultural Research Society*, Autumn and Winter, Second Year, No. 2, pp. 35-54. [In Persian]
- Arusha, V., & Pourqoli, A. (1383 AP). Conquering the psychological and intelligence realm is the way to victory. *Psychological Operations Studies*, (6), pp. 162-107. [In Persian]
- Ashna, H. (1382). Public diplomacy, securing national interests through information. In the perspective of cultural relations, (20), pp. 12-18. [In Persian]
- Attride-Stirling, J. (2001). *Thematic networks: an analytic tool for qualitative research*. Sage Publications.
- Baqeri, Q. (1390 AP). *Investigating the Political Impact of Satellite Networks on the National Security of the Islamic Republic of Iran (Case Studies of BBC and VOA Network) (Thesis)*. Tehran: Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Faculty of Literature and Humanities, Master of Political Geography. [In Persian]
- Berenkoetter, F. & Williams, M. J. (2007). *Power in World Politics*. London: Routledge.
- Cassese, A. (1950). *Self-Determination of People: A Legal Reappraisal*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Deoring, J. W. & Rogers, E. M. (1996). *Agenda-setting*. Thousand Oaks (Communication Concepts). California: Sage Publications.
- Hasani Rostamabadi, M. (1392 AP). *Attitudes of communication experts about the role of BBC Persian TV in the soft war against Iran (Master's thesis)*. Tehran: Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Faculty of Psychology and Social Sciences, Department of Communication Sciences. [In Persian]
- Haynes, J. (1381 AP). *Religion, Globalization and Political Culture in the Third World (D. Kiani, Trans.)*. Tehran: Baztab-e Andishe. [In Persian]
- Latouche, S. (1379 AP). *Westernization of the world (F. Moshtaqsefat, Trans.)*. Tehran: Samt. [In Persian]
- Mahboubi, Q., Armghan, Z., & Akrami, T. (1392 AP). *Analysis of Me and*

- You TV programs and communication techniques used in the message room. *Psychological Operations Studies*, (38), pp. 25-40. [In Persian]
- Mahdizadeh, M., & Alizadeh, A. (1392 AP). Comparison of the construction of the Syrian conflict media in the TV news of the Radio and Television of the Islamic Republic of Iran and the BBC Persian. *Social Sciences of Allameh Tabatabai University*, (63), pp. 33-80. [In Persian]
- Mohammadi, M. (1392 AP). Islamism: The Discourse of Resistance. *Historical Sociology*, 5(2), pp. 71-92. [In Persian]
- Mohammadkhani Malkuh, M. (1390 AP). Investigating the structure and content of BBC Persian satellite TV programs. Tehran: Institute of Culture, Art and Communication. [In Persian]
- Mohsenian Rad, M. (1381 AP). Read the first Iranian research on satellite TV programs from Asia. *Communication Research*, (30-31), pp. 278-312. [In Persian]
- Naeini, A. M., Sa'di, M. A., & NowruzI, R. (1396 AP). BBC Persian psychological operation on the subject of economic sanctions against Iran. *Crisis and Emergency Management*, (32), pp. 83-112. [In Persian]
- Nasrollahi, A. (1393 AP). Media Coverage Guide. Tehran: Fars News Agency. [In Persian]
- Nasrollahi, A., & Soltanipour, S. (1391 AP). A study of neutral comparisons in the broadcasting of Iranian news on the BBC Persian, Me and You, national television and Iran news networks. *Culture of Communication*, (5), pp. 107-136. [In Persian]
- Nateqpour, M., & Vaez, M. (1395 AP). The Impact of British Foreign Policy on the National Security of the Islamic Republic of Iran. *Defense Policy*, (95), pp. 108-73. [In Persian]
- Nik Maleki, M., Majidi, H., & Khani Malkuh, M (1394 AP). The Impact of Satellite Networks on Political Culture. *National Studies*, (62), pp. 95-112. [In Persian]
- Nye, J. S. (2004). *Power in the Global Information Age: From Realism to Globalization*. London: Routledge, Vol. 1.
- Omid Ali, M. (1391). The role of Persian language satellite channels in changing the lifestyle of Iranian youth. *Young and Media Studies*, (5), pp. 49-65. [In Persian]
- Qezelsofla, M. T., & Mirkhoshkho, A. (1389 AP). Media Islam, the media approach to Islam in the context of Edward Saeed's postcolonial theory. *Media*, (82), pp. 5-20. [In Persian]
- Ritzer, J. (1374 AP). *Sociological theories in the contemporary era*. (M, Thalathi, Trans.). Tehran: Scientific Publications. [In Persian]
- Saeed, A. (1382 AP). *Culture and Imperialism: A Cultural Study of Imperial Politics*. (A. Afsari, Trans.). Tehran: International Center for the Dialogue of Civilizations, Toos. [In Persian]
- Saeedi, R. And Moghaddamfar, H.R. (1393 AP). Sources of soft power of the Islamic Republic of Iran. In *Soft Power Studies*, 4(11), pp. 107-126. [In

Persian]

- Saei, A. (1385 AP). An Introduction to Postcolonial Theory and Critique. *Politics*, (73), pp. 133-154. [In Persian]
- Selznick, B. J. (2008). *Global Television: Co-producing Culture (Emerging Media: History, Theory, Narrative Series)*. California: Sage Publications.
- Shahabi, M., & Jahangardi, M. (1387 AP). The social origin of patterns of using Persian-language satellite TVs among audiences (Tehrani). *Iranian Cultural Research*, (2), pp. 23-56. [In Persian]
- Tajik, M. R. (1389 AP). Semiotics, theory and method. Tehran: *Journal of Political Science*, (20), pp. 7-40. [In Persian]
- Torbati, S. and Nasirian, F. (1391 AP). Investigating the extent and factors of trust of young citizens of Tehran in BBC Persian television. *Media Studies*, 7(17), pp. 79-87. [In Persian]
- Webster, F. (1390 AP). Information society theories. (A. Qadimi, Trans.). Tehran: International Publishing (Islamic Propaganda Office). [In Persian]
- Windahl, S., Signitzer, B., & Olson, J. T. (1376 AP). Application of communication theories. (A. R. Dehqan, Trans.). Tehran: Center for Media Studies and Research. [In Persian]
- World Economic Forum The Global Competitiveness Report 2017–2018. The World Economic Forum within the framework of the System Initiative on Shaping the Future. S. Klaus (Ed.). Columbia: Columbia University
- Yarmohammadi, H. R., & Ahmadi Haji, M. (1394 AP). Study the direction and coverage of ISIL crisis news on IRNA, BBC Farsi and VOA. *Sociological Studies*, (27), pp. 81-100. [In Persian]
- Zabulizadeh, A. (1390 AP). BBC Farsi and Iran 88 elections. Tehran: Fars News Agency. [In Persian]

